

გაჩვენოს ეროვნული სააგენტოს აჭარის რეგიონალური ოფისის მხარდაჭერით

დღეს მოსალოდნელია წვიმა, მთაში - თოვა, ზოგან - ძლიერი, დასავლეთის მიმართულების ქარი - 17-22 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო რაიონებში - 7-12, შიდა-მთიან რაიონებში - 2-7, მაღალ მთაში - 0-5 გრადუსი სითბო. ზღვის წყლის ტემპერატურა 8 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 762 მილიმეტრი. ზვალ ამინდი შენარჩუნდება, მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია დროგამოშვებით წვიმა.

კრიკოსი N იუსი

საქართველოს პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა ორბელიანების სასახლეში პირისპირ შეხვედრა გამართა შვედეთის პრინცესა ვიქტორიასთან. საქართველოს პრეზიდენტთან ერთად, გვირგვინოსანი პრინცესას საქართველოში ვიზიტის მასპინძელია ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია. შვედეთი ამჟამად ევროკავშირის საბჭოს თავმჯდომარე ქვეყანაა.

პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წევრები საქართველოში ვიზიტით მყოფ ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის მონიტორინგის კომიტეტის წევრებს შეხვდნენ. შეხვედრაზე განხილული იყო 12 პუნქტის განხილვის შესახებ და დაკავშირებით იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის მიერ გაწეული საქმიანობა და ამ მიმართულებით სამომავლო გეგმები.

პარტია „კანონი და სამართლის“ თავმჯდომარე თაო ჩარკვიანის განცხადებით, ნიკა გილაური ბიძინა ივანიშვილის დავალებით ქმნის პარტიას, რომელშიც ნიკა მელია და ხატია დეკანოიძე გაწევრიანდებიან. საქართველოს ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ნიკა გილაური პარტიის შექმნის შესახებ განცხადებას ფეისბუქზე გამოქვეყნა და მას „სრული სიცრუე“ უწოდა.

ფრაქცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ საპარლამენტო საქმიანობას უბრუნდება. „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტსაბჭოს თავმჯდომარე ლევან ბუაჩიშვილის განცხადებით, ფრაქცია მონაწილეობას მიიღებს საპარლამენტო სხდომებში და განხილვებში. „ყველა იმ საკითხზე, რომელიც ეხება საქართველოს ეროვნულ ინტერესებს, ეს იქნება ევროპული დღის წესრიგიდან გამომდინარე თუ 12 პუნქტის შესრულება, პარტია საპარლამენტო საქმიანობაში ჩართული იქნება“, - აღნიშნა მან.

„ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე „ნაციონალური მოძრაობის“ საპარლამენტო საქმიანობაში დაბრუნების საკითხს გამოეხმაურა. „ორი რეკომენდაცია დარჩა გასათვალისწინებელი, მანამდე რეკომენდაციებთან დაკავშირებული ყველა კანონპროექტი ისე მივიღეთ, რომ „ნაციონალურმა“ არ იყო ჩართული. ბოლო ეტაპზე რა ფასი აქვს მათ ჩართულობას, არ გიცოცხლო, თუმცა ჩვენთვის არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს, ისინი ქუჩაში იქნებიან თუ პარლამენტში, მათ არც ქუჩის და არც პარლამენტის რესურსი არ აქვთ“, - აღნიშნა ირაკლი კობახიძემ.

მომავალა ია შვედეთში

ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის წარმომადგენლობითი დელეგაცია პრეზიდენტ დოქტორ ფრანც შაუსბერგერის მეთაურობით

ფრაქცია გაბაიძე 514 22 22 80

დელეგაციის მეთაურს უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძემ უმასპინძლა. შეხვედრაზე, რომელსაც უმაღლესი საბჭოს ადამიანის უფლებათა დაცვის საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ცოტნე ანანიძე და აპარატის უფროსი ზურაბ ჭურკვეიძე ესწრებოდნენ, ყურადღება გამახვილდა სამომავლო თანამშრომლობის საკითხებსა და პერსპექტივებზე.

სტუმრებმა დაათვალიერეს აჭარის უმაღლესი საბჭოს შენობა, გადაიღეს სამახსოვრო ფოტო და ჩანაწერი დატოვეს შთაბეჭდილებათა წიგნში.

ცნობისთვის: ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტი (IRE) 2004 წელს ავსტრიაში, ქალაქ ზალცბურგში დაარსდა, როგორც ეკონომიკური და სამეცნიერო დაწესებულება. ამჟამად ინსტიტუტი აერთიანებს ევროპის 23 სახელმწიფოს 130-ზე მეტ რეგიონს, ქალაქსა თუ დაწესებულებას. ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტში აჭარა 2012 წელს გაწევრიანდა.

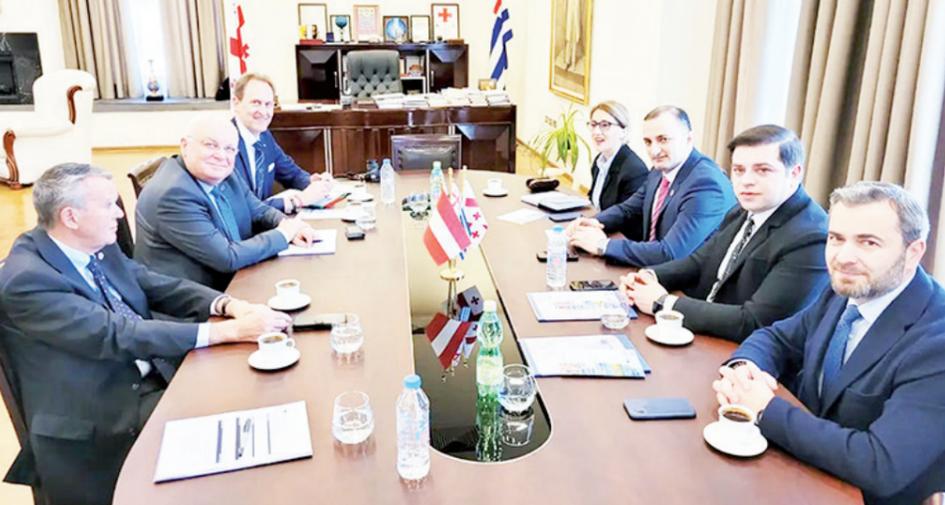
შეხვედრის დასრულების შემდეგ, ჩვენს კითხვებს უპასუხა ფრანც შაუსბერგერმა და აღნიშნა, რომ ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტსა და აჭარის რეგიონს შორის თანამშრომლობა 10 წე-

პარტნიორებს, რათა მათ განახორციელონ ის წესები, რომელიც ევროპაში მოქმედებს და ისარგებლონ იმ ბენეფიტებით და პროექტებით, რომლებსაც ევროკავშირი მათ სთავაზობს. ჩვენი ვიზიტის ძირითადი მიზანი თქვენი ქვეყნის

კონკრეტული რეგიონი იმისათვის, რომ გავხდეთ ევროპული ოჯახის სრულფასოვანი და ღირსეული წევრი“.

ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტთან აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის თანამშრომლობა 10 წელზე მეტს ითვლის, თუმცა 2020 წლამდე პრაქტიკული აქტივობები არ ყოფილა. 2020 წელს, პანდემიის პერიოდში, შედგა ბატონ ფრანც შაუსბერგერთან პირველი კონტაქტი დისციპლინარად, მაშინ დაიგეგმა თანამშრომლობის გააქტიურება. შესაბამისად, ჩვენ გასული წლის ბოლოს გვქონდა შესაძლებლობა, ბატონი შაუსბერგერის ინიციატივით, მონაწილეობა მიგველო IRE-ს გენერალურ ასამბლეაში, სადაც გაიმართა ჩვენი რეგიონის პრეზენტაცია და 4 დღის განმავლობაში ზალცბურგის მცხოვრებლები, ქალაქის სტუმრები საინფორმაციო რგოლების მეშვეობით ეცნობოდნენ საქართველოს და აჭარის რეგიონს. ბუნებრივია, ამ შესაძლებლობისთვის მას მაღლობა მინდა გუთხრა. ჩვენ ვცდილობთ, გავზარდოთ როგორც აჭარის, ისე მთლიანად საქართველოს ცნობადობა, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, ავსტრიაში და ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის წევრ რეგიონებში. ბატონი ფრანც შაუსბერგერის და მისი დელეგაციის ვიზიტი არის კიდევ ერთი შესაძლებლობა, გუთხრათ სტუმარს, რას აკეთებს საქართველო იმისთვის, რომ გახდეს ევროპული ოჯახის სრულფასოვანი წევრი. ჩვენ მოვისმინეთ რეკომენდაციები და, რაც მთავარია, მან გამოთქვა სურვილი, დაეხმაროს როგორც ჩვენს რეგიონს, ასევე მთლიანად საქართველოს იმაში, რომ მოვიპოვოთ ის, რაზეც საუკუნეების განმავლობაში ჩვენი წინაპრები, ქართველი ხალხი ოცნებობდა. ეს არის ევროპული ოჯახის ღირსეული და სრულფასოვანი წევრობა, - გვითხრა დავით გაბაიძემ.

ლიწადზე მეტია გრძელდება. აჭარის დელეგაცია ზალცბურგში გასულ წელს იმყოფებოდა.

საქართველო ევროპული ქვეყანაა, აჭარა კი ევროპული რეგიონი და საქართველოს მისწრაფება ევროპაში ინტეგრაციისკენ არის ის საკითხი, რაშიც გვინდა დავეხმაროთ, რადგან იმისთვის, რომ საქართველო თავისი რეგიონებით გახდეს ევროკავშირის წევრი, გარკვეული წინაპირობებია შესასრულებელი. გვსურს, რომ ის გამოცდილება, რომელიც გავაჩინა როგორც ევროკავშირის წევრ ქვეყნას, გავუზიაროთ ჩვენს

მხარდაჭერაა. ჩვენი სრული დახმარების იმედი გქონდეთ, მზად ვართ, დაგეხმაროთ ჩვენი გამოცდილებითა და შესაბამისი ბერკეტებით, - აღნიშნა ფრანც შაუსბერგერმა.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძემ დელეგაციასთან გამართულ შეხვედრაზე განაცხადა, რომ „ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის დელეგაციის ვიზიტი აჭარაში, პრეზიდენტ დოქტორ ფრანც შაუსბერგერის მეთაურობით, კიდევ ერთი შესაძლებლობაა, ვაჩვენოთ ევროპას, თუ რას აკეთებს ჩვენი ქვეყანა, მისი

ISSN 2720-8702

9 772720 870003

გამოიწიეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სა-დისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს.

გამოიწიეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან»!

ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი!

წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის (IRE) პრეზიდენტ დოქტორ ფრანს შაუსბერგის შეხვედრა

შეხვედრაზე განიხილეს თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივები. დელეგაციის წევრებმა აღნიშნეს, რომ IRE მზადაა მხარი დაუჭიროს საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანებას, რათა საქართველომ შეძლოს ისარგებლოს იმ სიკეთებით, რომლებსაც ევროკავშირი თავის წევრებს სთავაზობს

ევროპის რეგიონთა ინსტიტუტის (IRE) მიზანია ევროპული რეგიონებისთვის თანამშრომლობის პლატფორმის შექმნა, ურთიერთობების გაღრმავება, ევროკავშირთან დაახლოების ხელშეწყობა და გამოცდილების გაზიარება.

IRE ყოველწლიურად მართავს გენერალურ ასამბლეას, ზალცბურგის ევროპის სამიტს, ევროპის რეგიონებისა და ქალაქების კონფერენციებს, სადაც განიხილება ისეთი აქტუალური თემები, როგორებიცაა ევროპის რეგიონების, ქალაქების განვითარების სამომავლო სტრატეგიები, პოლიტიკური და ეკონომიკური გამოწვევები.

აჭარის მთავრობის პრესსამსახური

სიფრული უნარების შესწავლა უფასოდ - პროგრამის პრეზენტაცია

ნაიბა შუტაბაძე 27 48 93

„დასაქმების ხელშეწყობა ციფრული უნარების განვითარების გზით“ - ამ სახელწოდების პროგრამის პრეზენტაცია გაიმართა ბათუმის ტექნოპარკში. პროგრამა ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში დასაქმების მიზნით სამთვიან უფასო სასწავლო კურსს მოიცავს, რომელსაც საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო ახორციელებს.

ბათუმში დაინტერესებულ პირებთან შეხვედრა აჭარის დასაქმების სააგენტოს ინიციატივით შედგა. პროგრამაში ჩართულმა მხარეებმა თანამშრომლობის მეორხანდელმა გააფორმეს. შეხვედრაზე ისაუბრეს სპეციალობის დაუფლების დადებით შედეგებზე, განმარტეს, რომ სპეციალისტებზე მოთხოვნა მსოფლიოს მასშტაბით ძალიან დიდია, საქმის შესწავლის შემთხვევაში კი დასაქმების შანსები მაღალია.

თორნიკე რიჟვაძე საქართველოს სახალხო დამცველ ლევან იოსელიანს შეხვედა

თორნიკე რიჟვაძემ სახალხო დამცველს თანამდებობაზე არჩევა მიულოცა, წარმატებები უსურვა და შემდგომი თანამშრომლობისთვის მზადყოფნა გამოთქვა

ლევან იოსელიანმა აჭარის მთავრობის თავმჯდომარის სახალხო დამცველის აპარატის პრიორიტეტები და სამომავლო გეგმები გააცნო. მხარეებმა დემოკრატიის განვითარების ხარისხზე და ადამიანის უფლებათა დაცვის მიმართულებით მიმდინარე ღონისძიებებზე ისაუბრეს.

აჭარის მთავრობის პრესსამსახური

ბათუმში „ქართული ოცნების“ საქალაქო ორგანიზაციის კონფერენსია გაიმართა

ნაიბა შუტაბაძე 514 22 22 80

„ქართული ოცნების“ პარტიული კონფერენციები აჭარიდან დაიწყო

ბათუმში გამართულ კონფერენციაში მონაწილეობდნენ მმართველი პარტიის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძე, გენერალური მდივანი კახა კალაძე, აღმასრულებელი მდივანი მამუკა მდინარაძე, რეგიონული მდივანი დიმიტრი სამხარაძე, აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე, აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაძე, ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერი არჩილ ჩიქოვანი, საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჯინჭარაძე,

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები - ბათუმის მაჟორიტარი დეპუტატი რესან კონცელიძე და ალექსანდრე ტაბატაძე. კონფერენციის მონაწილეებმა „ქართული ოცნების“ ბათუმის საქალაქო ორგანიზაციის თავმჯდომარედ ბათუმის მერი არჩილ ჩიქოვანი,

ასევე, ბიუროს წევრები აირჩიეს. „ქართული ოცნება“ ქვეყნის მასშტაბით 73 პარტიულ კონფერენციას გამართავს.

არჩილ ჩიქოვანმა განაცხადა: „ჩემთვის დიდი პატივია, რომ პარტია „ქართული ოცნება“ - დემოკრატიული საქართველოს“ ბათუმის ორგანიზაციას ვუხელმძღვანელებ. ორმაგად საპასუხისმგებლო და სამაგალი, ვიყო „ქართული ოცნების“ გუნდის წევრი.

მადლობა მინდა ვუთხრა „ქართული ოცნების“ დიდ და ძლიერ პოლიტიკურ გუნდს, პოლიტსაბჭოსა და დელეგატებს ნდობის გამოცხადებისთვის, მადლობა ყველას მხარდაჭერისათვის“.

ძლიერი ქარი - ბათუმში

ნაიბა შუტაბაძე 514 22 22 80

ძლიერმა ქარმა ბათუმის სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ერთეულში გარკვეული პრობლემები შექმნა. დაფიქსირდა სახურავების გადახდისა და ხეების წაქცევის ფაქტები, რის გამოც რამდენიმე შეფერხდა მოძრაობა. გაწვევების სამსახურმა წაქცეული ხეები ტერიტორიიდან გაიტანა. რამდენიმე ლოკაციაზე დაზიანდა ელექტროსადენები და ელექტროგადამცემი ბოძები. მერიის შესაბამისი სამსახურები საგანგებო რეჟიმში მუშაობდნენ.

მთელი ღამის განმავლობაში მიმდინარეობდა სალიკვიდაციო ღონისძიებები, დანაგვიანებული პერიმეტრის დასუფთავება.

ასევე მიმდინარეობს წაქცეული საგზაო ნიშნების აღდგენის ბოძების აღდგენა, ძლიერი ქარის შედეგად დაზიანებული სახურავების ნარჩენებისგან გასუფთავება და მომზადება გადასურვის სამუშაოების დასაწყებად.

მერიის სამსახურებმა საგანგებო რეჟიმში იმუშავეს.

ახალგაზრდული ფორუმი - ბათუმის შოთა რუსთაველის უნივერსიტეტში

ნაიბა შუტაბაძე 514 22 22 80

ბათუმის შოთა რუსთაველის უნივერსიტეტში 28 მარტს პანელური დისკუსიის ფორმატის ახალგაზრდული ფორუმი გაიმართა, რომლის თემა იყო „მდგრადი განვითარება ევროინტეგრაციისთვის“

უნივერსიტეტის სტუდენტებთან ძირითად ისაუბრეს გავრცელებული მდგრადი განვითარების მიზნებსა და საქართველოს ევროპული ინტეგრაციის საკითხებზე. ბსუ-ის რექტორი მერაბ ხალვაში სტუდენტებს ნატო-საქართველოს ურთიერთობების მნიშვნელობაზე ესაუბრა.

ფორუმის მიზანია ახალგაზრდების ინფორმირებულობა, ჩართულობა და გადაწყვე-

ტილების მიღებაში მონაწილეობა. მოხარული ვარ, რომ ჩვენი სტუდენტები ამ ფორუმის მონაწილეები არიან, - აღნიშნა მერაბ ხალვაში. მოწვეულმა ექსპერტმა, საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატის თავდაცვის საკითხთა დეპარტამენტის უფროსმა მრჩეველმა ნათია გვენეტაძემ ნატო-საქართველოს ურთიერთობებსა და არსებული თანამშრომლობის მნიშვნელობაზე ისაუბრა.

- საინფორმაციო ცენტრი მთელი ქვეყნის მასშტაბით რეგულარულად ატარებს სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფების სპეციფიკურ მორგებულ საინფორმაციო კამპანიებს. ასევე, ტარდება საჯარო ღონისძიებები, სემინარები, შე-

მეცნებითი აქტივობები. საინფორმაციო ცენტრი წლის განმავლობაში საგანმანათლებლო ღონისძიებებს აქტიურად ახორციელებს რეგიონში. ხვალ შეხვედრა გვაქვს აჭარის მაღალმთიანეთში, კერძოდ კი შუახევის მუნიციპალიტეტში. ფორუმს იქ მოღვაწე პედაგოგები დაეწევიან, - განაცხადა ნათია გვენეტაძემ. შეხვედრაზე სტუდენტების გარდა პედაგოგებიც იმყოფებოდნენ. აღინიშნა, რომ სწორედ ახალგაზრდები და პედაგოგები წარმოადგენენ საინფორმაციო ცენტრის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ სამიზნე აუდიტორიას.

- მადლობა საინტერესო შეხვედრისთვის ბათუმის შოთა რუსთაველის უნივერსიტეტს

და ორგანიზაციას „საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ“. რაც უფრო მეტად მოგვეცემა ამის შესაძლებლობა, მით მეტად გამოვადგებით ჩვენს ქვეყანას. ჩვენი წარმატება ქვეყნის სიძლიერეა და არცერთი წამი არ უნდა დაიკარგოს ფუჭად, - განაცხადა სტუდენტმა თამაზ კალანდაძემ.

ახალგაზრდული ფორუმის ორგანიზატორები იყვნენ „საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ“ და „საქართველოს მწვანეთა მოძრაობა“ - დედაპირის მეგობრები“. შეხვედრა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მხარდაჭერით ჩატარდა.

სამშობლოსათვის თავდადებული პრეზიდენტი

ლავა ხომბრიძე 593 50 82 69

სამშობლოსთვის თავდადება წმიდათა წმიდა ვალია და მამულისთვის სიკვდილი რჩეულთა ხედვრია! სულიერების უზესთაესი ღირსების ეს გამოვლენა საუკუნეებს ასულდგმულებს და სინათლის და სიკეთის რაინდებსაც გვიმრავლებს, რაინდებს, რომელთაც საკრალური ფუნქცია დააკისრა დედაბუნებამ

სწორედ ასეთად წარმოგვიდგება ზვიად გამსახურდია - საქართველოს პირველი პრეზიდენტი, მეცნიერი, მწერალი, საზოგადო მოღვაწე, საერო საქმისთვის თავგანწირული, უდრეკი მებრძოლი. უკვე 30 წელია, ზვიად გამსახურდია იმიერი სამყაროს ბინადარია, მაგრამ ამიერსამყაროშიც ყველას ახსოვს.

31 მარტს ჩვენი ქვეყანა არა მხოლოდ 32 წლის წინანდელი ისტორიული მოვლენის - რეფერენდუმის ჩატარების თარიღს აღნიშნავს, არამედ საქართველოს პირველი პრეზიდენტის დაბადების დღეს - მას 84 წელი შეუსრულდება.

ზვიად გამსახურდია თანამედროვეთათვის საკრალური პიროვნებაა, მას უხვად ამკობდნენ ეპითეტებით: დედამიწაზე მოვლენილი გულიერი, სულმნათი, გრაალის რაინდი... ასეთი შეფასებები საქართველოს პირველმა პრეზიდენტმა თავისი მოღვაწეობითა და ცხოვრებით დაიმსახურა.

ყმაწვილობის ასაკიდან იბრძოდა ეროვნული თვითშეგნების ამაღლებისთვის, ცნობილი დისიდენტი ტოტალიტარულ სახელმწიფოში იმთავითვე აღიქმებოდა როგორც საერო საქმისათვის თავგანწირული, უდრეკი მებრძოლი. იგი არა მარტო ლიდერი იყო ეროვნული მოძრაობისა, არამედ ჩვენს ქვეყანას დამოუკიდებლობა მოაპოვებინა და საკუთარი თავი უყოყმანოდ მიიტანა სამშობლოს სამსხვერპლოზე. იგი საქართველოსა და მთლიანად კავკასიის მტრებმა მოკლეს... რაც დრო გადის, ზვიადის სახელი მეტი შარავანდედით იმოსება და როგორც ერის უკვდავი სული, ჩვენი მუდმივი თანამდევია.

ბოლომდე ერთბაშად ღირს იმ ეროვნული სულიკვებითა, რომლის აღორძინებასაც ზვიად გამსახურდია შეინერა

კაცია, რომელიც სამშობლოს მოჯახუე მალღა აყენებდა

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

წუთისფლიდან ნადრეგად წასულმა პოლიტიკოსმა, საქართველოს პირველ პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას უახლოესმა თანამებრძოლმა, დამოუკიდებლობის აქტზე ხელისმომწერმა, ქართველოლოგმა, პროფესორმა ტარიელ ფუტყარაძემ დიდი და ეროვნულ საქმეებთან ერთად შესაშური ოჯახი და შვილები დატოვა. მეუღლის - ია ვაშაიძის მსგავსად, ეროვნულ მეცნიერებაში თავის სიტყვას ამბობს ტარიელის ქალიშვილი ნათია შუტბარაძე

იგი ჩვენი სტუმარია და მამაზე, ზვიად გამსახურდიასთან მის ურთიერთობებზე გვესაუბრება.

- მამაჩემის მიზანი იყო, პირველ რიგში, არა მხოლოდ აჭარის, არამედ საქართველოს ყველა კუთხის ისტორიული მემკვიდრეობის შესწავლა და ამ გზით ერთიანი ქართველური ცნობიერების გააქტიურება. თავის ბოლო გამოცდევამში, რომელიც ცნობილ ეთნოგრაფ თედო სახოკიას ზემო აჭარაში მოგზაურობას ეხება, მან თვალნათლივ წარმოაჩინა ჩვენი მშობლიური კუთხის ტურისტულ ქსელში ჩართვის პერსპექტივა, რაც, ბუნებრივია, ბიძგ მისცემს ამ მიმართულებით საზოგადოებრივი ინტერესის ზრდას. მე ჩემი სამსახური - ამერიკის საბჭოებში მუშაობა მძღვეს საშუალებას, გარკვეულწილად, ხელი შევეწყო მამის ჩანაფიქრის განხორციელებას: ქართული ენისა და კულტურის შესწავლით დაინტერესებულ უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს მივცე რეკომენდაცია, ესტუმრონ ქართულ სოფლებს, დააკვირდნენ ცოცხალ მემკვიდრეებს, ჩვენი ქვეყნის კუთხეების მრავალფეროვნებას. უამრავ უცხოელ მკვლევართან მიწვევს მუშაობა, რომელთაც ქართული ენის შესწავლის გარდა, ვცდილობ, ქართული კულტურის მიმართაც გავუღვივო ინტერესი. ჩემი რეკომენდაციით, ბევრი მათგანი სტუმრობს როგორც მთიანი აჭარის სოფლებს, ასევე ბათუმის არქივს.

ერმა, მადლიერმა საზოგადოებამ ტარიელ ფუტყარაძის დავალი დააფასა. კიდევ რის გაკეთებას ჩათვლიდათ მიზანშეწონილად?

- ქართველი საზოგადოების საოცარი ერთსულიანობის დასტურია ის აქტივობები, რომლებიც განხორციელდა მამაჩემის ხსოვნის უკვდავსაყოფად. ყურადღებას შევაჩერებ ძირითად ნაწილზე: თბილისში უკვე არის ტარიელ ფუტყარაძის ქუჩა, მისი სახელი მიენიჭა ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართველოლოგიის სამეცნიერო-კვლევით ცენტრს, სადაც მამა 28 წელი მოღვაწეობდა, ასევე, მის მშობლიურ შუბნის საჯარო სკოლას და ბათუმის აკაკი წერეთლის სახელობის საჯარო ბიბლიოთეკის პერიოდიკის დარბაზს; გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში გაიხსნა ტარიელ ფუტყარაძის სახელობის კაბინეტი და დაარსდა მისი სახელობის სტიპენდია; აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, ასევე, შუახევის მუნიციპალიტეტის მერიის გადაწყვეტილებით, ტარიელ ფუტყარაძის სახელობის სტიპენდია დაარსდა წარჩინებული სტუდენტებისთვის, სოფელ ტომაშეთში სკვერი გაიხსნა; აჭარის ხელოვნების სკოლის დირექტორის - ვახტანგ ბერიძის ინიციატივითა და შუახევის მუნიციპალიტეტის მერიის მხარდაჭერით, სახალხო ფესტივალის „ზე-კართან“ ღონისძიებათა ნაწილი დაიგეგმა მშობლიურ სოფელ საფუტყარეთში; ასევე, მერიის მხარდაჭერით, მთიან აჭარაში ტრადიციად იქცა სახალხო დღესასწაული „დიდგორობა კუნტაისის მერიის მხარდაჭერით გაიხსნა მემორიალური დაფა მის საცხოვრებელ სახლზე ქუთაისში; ჩატარდა პროფესორ-მასწავლებელთა და ასევე, მოსწავლეთა სამეცნიერო კონფერენციები სხვადასხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებაში, კერძოდ, თბილისში - საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართულ უნივერსიტეტსა და კრწანისის საჯარო სკოლაში; გორისა და სამცხე-ჯავახეთის უნივერსიტეტებში; ქუთაისში - აწესდა ქართველოლოგიის სამეცნიერო-კვლევით ცენტრსა და ი. ოცხელის სახელობის №2 საჯარო სკოლაში; ბათუმში - საჯარო ბიბლიოთეკის პერიოდიკის დარბაზში; გამოვიდა მამისადმი მიძღვნილი ქართული ენის სახელმძღვანელო დუზჯეს უნივერსიტეტის ქართული ენის განყოფილების სტუდენტებისთვის, რომლის ავტორებიც არიან ამავე უნივერსიტეტის პროფესორები მაკა სალია და შორენა ლომია; ასევე სამეცნიერო კრებულები: „ქართველური მემკვიდრეობის“ 25-ე ტომი და „წელიწადეულის“ მე-12 ნომერი, რომლებიც მამის საუბილეო თარიღსა (60 წ.) და სამეცნიერო მოღვაწეობას ეხება, ბატონ გიორგი სოსიასვილის მოთხოვნითა კრებულები: „სისხლის სათავე“ და „იაი-ლები“; საპატრიარქოს უნივერსიტეტის სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა ძალისხმევით მომზადებული კრებული „სანამ ჩირაქი დაინისლება“, რომელშიც შევიდა კოლეგებისა და სტუდენტების მოგონებები მამაზე... სწორედ ჩვენი საზოგადოების გულწრფელმა თანადგომამ მოგვცა მოტივაცია, რომ

მამის კოლეგებთან, მეგობრებთან და სტუდენტებთან ერთად დაგვეარსებინა „ტარიელ ფუტყარაძის ქართველოლოგიის საერთაშორისო საზოგადოება“ და განვეცხადებოდა ჩვენი თვალთახედვით საშური სამომავლო ამოცანები: 1. ტარიელ ფუტყარაძის სამეცნიერო-პედაგოგიური თუ პუბლიცისტური ნაწარმის მომზადება სისტემური გამოცემისათვის; აქ გთვალისწინებულია როგორც სხვადასხვა პერიოდული გამოცემის პუბლიკაციები, ისე აქამდე გამოუცემელი მასალები, კერძოდ: - სოციალურ ქსელში განთავსებული სტატიები და ჩანაწერების ის ნაწილი, რომელიც დირექტორმა ტარიელ ფუტყარაძის, როგორც პიროვნების, მოქალაქის, მასწავლებლის, საბჭოთა იდეოლოგიებისაგან თავისუფალი ქართველოლოგიის განვითარებისა და ქართველთა ერთიანობისათვის მებრძოლის წარმოსაჩინად; - დღიურები, რომლებსაც ტარიელ ფუტყარაძე წლების განმავლობაში ქმნიდა; ეს ჩანაწერები, ასახავს რა ერთი ქართველი კაცის თავგადასავალს, ამავდროულად, წარმოადგენს უაღრესად მნიშვნელოვან წყაროს ჩვენი უახლესი ისტორიის შესასწავლად. 2. ტარიელ ფუტყარაძის ავტორობითა და რედაქტორობით მომზადებული სახელმძღვანელოების მიხედვით, ქართული ენის კურსების/პროგრამების შემუშავება-ამოქმედება: საქართველოს მოქალაქეებისათვის; საქართველოს სახელმწიფო საზღვრებს მიღმა მცხოვრები ქართველებისთვის, რომლებიც არიან ამჟამინდელ თურქეთსა და ირანის პროვინციაში - ფერეიდანში; უცხოელებისათვის; ამ ეტაპზე ჩვენი საზოგადოება უსასყიდლოდ წარმართავს ქართული ენის კურსებს უკრაინელი ლტოლვილებისთვის. 3. ტარიელ ფუტყარაძის ჩანაფიქრის მიხედვით, სხვადასხვა სახელმძღვანელოს (ქართული ენა, ქართული ენის სტილისტიკა...) მომზადება; 4. აქტიური თანამშრომლობა ყველა იმ დაწესებულებასთან, რომელიც დაინტერესებულია ტარიელ ფუტყარაძის მოღვაწეობისადმი მიძღვნილი კულტურულ-საგანმანათლებლო ღონისძიების მომზადებით; 5. ტარიელ ფუტყარაძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი ყოველწლიური კონფერენციის ორგანიზება, სადაც წარმოდგენილი იქნება საზოგადოების მიერ გაწეული მუშაობის ანგარიში და სხვა.

- როგორ შეფასებთ სახალხო დღესასწაულ „უნივერსიტეტის“ დაწესებას?

იხ. მე-4 გვ.

უხსოვარი

ევროპული საბჭოს პრეზიდენტ შარლ მიშელის განცხადებით, მოლოდინს, უკრაინისა და საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების თაობაზე მოლაპარაკებების პროცესის დაწყების შესახებ ევროპულმა საბჭომ გადაწყვეტილება 2023 წლის ბოლომდე უნდა მიიღოს. აღნიშნული განცხადება მან კიშინიოვში, მოლოდინის პრეზიდენტ მაია სანდუსთან გამართულ ერთობლივ პრესკონფერენციაზე გააკეთა. „ეს პოლიტიკური გადაწყვეტილება იქნება იმ ანგარიშის გათვალისწინებით, რომელსაც ევროკომისია გამოაქვეყნებს“, - განაცხადა შარლ მიშელმა.

თურქეთის სამი ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლებმა ქვეყნის ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას მიმართეს მოთხოვნით, მოქმედ პრეზიდენტ რეჯეფ თაიფ ერდოღანს მისი დაგეგმილ საპრეზიდენტო არჩევნებზე კენჭისყრა აეკრძალოს. მათი განცხადებით, პრეზიდენტობის კანდიდატად ერდოღანის რეგისტრაცია კონსტიტუციას არღვევს, ვინაიდან ის უკვე ორჯერ იყო ქვეყნის პრეზიდენტი. თავის მხრივ, ერდოღანის პარტიის წევრმა მუსტაფა შენთოფმა განაცხადა, რომ 2018 წელს, კონსტიტუციის შეცვლის შემდეგ, ერდოღანმა ახალ საპრეზიდენტო სისტემაში კენჭი პირველად იყარა, 2014 წლის არჩევნებში მოპოვებული გამარჯვება კი ამ კონტექსტში აღარ უნდა ითვლებოდეს.

რუსეთმა კონტინენტაშორისი ბალისტიკური რაკეტების გამოყენებით სამხედრო წერტონა დაიწყო. სწავლებაში 3 ათასი სახმედრო მისამსახურე და 300 ერთეული სამხედრო ტექნიკა მონაწილეობს. რუსეთის თავდაცვის უწყება სწავლებას გეგმურს უწოდებს, ოფიციალურ განცხადებაში ნათქვამია, რომ მიზანი ატომური სარაკეტო კომპლექსების მანერირების და იარაღისა და სპეციალური ტექნიკის თანამედროვე სახეობების შესაძლებლობების შემუშავებაა.

ისრაელი სუვერენული ქვეყანაა, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებებს თავისი ხალხის სურვილების შესაბამისად და არა უცხოეთიდან, მათ შორის საუკეთესო მეგობრების ზეწოლის შედეგად, - ასე უპასუხა ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა ბენიამინ ნეთანიაშუმ აშშ-ის პრეზიდენტ ჯო ბაიდენის განცხადებას, რომელმაც ისრაელის მთავრობის მეთაურს მოუწოდა, სადავო სასამართლო რეფორმაზე უარი თქვას. „ჩემი ადმინისტრაცია ერთგულია დემოკრატიის განმტკიცების, მათ შორის ხელისუფლების სამ შტოს შორის საჭირო ბალანსის აღდგენის გზით, რის მიღწევასაც ვცდილობთ ფართო კონსენსუსის საფუძველზე“, - განაცხადა ნეთანიაშუმ.

რუსეთი სომხეთის ხელისუფლებას მოუწოდებს, შაავის სასამართლოსთან კავშირი შეწყვიტოს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ოფიციალური მოსკოვი „სერიოზულ ნაბიჯებს“ გადადგამს. კრემლისტური მედიის ინფორმაციით, თუ სომხეთის პარლამენტი სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს კანონპროექტის რატიფიცირებას მოახდენს, ორმხრივი ურთიერთობები მნიშვნელოვნად გაუარესდება.

მომზადდა ია შველიძემ

ფარად და მახვილად დაუღბა „აჭარას“

ოთარ ცინარიძე 599 85 21 14

წარმატებული მეცნიერი, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი **თამაზა ღამბი-თამი** ჩვენი გაზეთის სტუმარია.

- ქალბატონო თამაზა, გაზეთი „აჭარა“ 102 წლისაა. იყო დრო, როცა ზოგიერთებმა მისი დანერგვა განიზრახეს. მამათქვენი, ცნობილი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე ემენ დავითაძე ფარად და მახვილად დაუღბა გაზეთს.

- „აჭარის“ საგაზეთო ისტორიის შესწავლის პირველი ცდა, მამის ერთ-ერთი პირველი სამეცნიერო (სადისერტაციო) ნაშრომი - „გაზეთი „ფუნარა“ გახლავთ, რომელიც იმ პრესის საძირკველია, დღემდე ერთგულად რომ ემსახურება საზოგადოებას და აჭარაში ქართული სიტყვის მებაირახტრეა. ამდენად, ბუნებრივია, მის მნიშვნელობასა და დანიშნულებაზე ვის, თუ არა მამას - გაზეთ „აჭარის“ მემკვიდრეს, ნამდვილად ეთქმოდნა სიტყვა, ამიტომ მისი ქომაგი და დამცველი გახდა.

- რამდენად გულგახსნილია თქვენთან მამა?

- რაც თავი მახსოვს, ყოველთვის დიდი მეგობრები ვიყავით და ვართ. მას აქვს სიყვარული და მისი გამოსატყვის საოცარი ნიჭი და უნარი. ალბათ, ამის დამსახურებია, რომ ყოველთვის თბილი და უშუა-

იდება. თუ იცით, რაზე მუშაობს?

- ახლანაზ გამოიცა მისი ლექსების საიუბილეო კრებული. მიზნად აქვს, თავი მოუყაროს პუბლიცის-

ვანება და სხარული სახელმწიფო პრემიასთან დაკავშირებით, რომელიც სწორედ „სოფლის აღმამენებელმა“ მოუტანა. მიელი ჩემი ბა-

თვის, ქვეყნისთვის აქტუალური თემაა. ყოველთვის იცოდა და იცის მწერლის, პოეტის და ზოგადად, შემოქმედი ადამიანის როლი ერსა და საზოგადოებაში. მისი პრინციპი მართალი სიტყვაა. ამისთვის მას არასდროს უღალატია. ამ პრინციპზეა აგებული ბოლო კრებულიც, მისი ნააზრევ-ნაფიქრალი. მის კალამს მელანი ჯერაც არ შეშრობია და კვლავაც კუთხის, ერის, ხალხის სამსახურშია.

- ქალ-ვაჟი და შვილიშვილები რით ეხმარებით და როგორ ეხმანებით?

- გვაქვს შეკრების, თავმოყრის ჩვენიული ტრადიციები და ერთად ყოფნით ვხარობთ. განუზომელია მშობლების სიხარული და სიბოლო, ყველგან რომ გვწვდება და გვაბობს.

- დავითაძეების დიდი და სიკეთით სავსე ოჯახებიდან გამოყოლილ მადლს შთამომავლობას რა ფორმით გადასცემთ?

- ახალგაზრდებს ვუზიარებთ იმ ცოდნასა და გამოცდილებას, რასაც პროფესიული თვალსაზრისით ვიძენთ, ვემსახურებით თაობებს და ვასწავლით ლიტერატურის სიყვარულს, რადგან დღეს, ინფორმაციით და ტექნოლოგიებით დატვირთულ სამყაროში მეტ შინაარსობრივ დატვირთვას იძენს სულიერება, რომლის სახმილი ოდიტავნე

|| მამა ყოველთვის იმაზე წერს, რაზეც ფიქრობს და რაც კუთხისთვის, ქვეყნისთვის აქტუალური თემაა. ყოველთვის იცოდა და იცის მწერლის, პოეტის და ზოგადად, შემოქმედი ადამიანის როლი ერსა და საზოგადოებაში. მისი პრინციპი მართალი სიტყვაა. ამისთვის მას არასდროს უღალატია. ამ პრინციპზეა აგებული ბოლო კრებულიც, მისი ნააზრევ-ნაფიქრალი. მის კალამს მელანი ჯერაც არ შეშრობია და კვლავაც კუთხის, ერის, ხალხის სამსახურშია

ლო დამოკიდებულება გვაქვს. მასთან ნებისმიერ თემაზე და საკითხზე შეიძლება საუბარი. დღემდე მაძლევს მამაშვილურ, კოლეგიალურ და პროფესიულ რჩევებს, რასაც ვითვალისწინებ და სასურველ შედეგსაც ვაღწევ. საკუთარ მოსაზრებებს, ფიქრებსაც მიზიარებს მამა და გეგმებზეც ხშირად მესაუბრება, როგორც უფროს შვილს.

- მწერალი ასაკშიც კალამს ეტყურ ნაშრომებსაც.
- ემენ დავითაძის „სოფლის აღმამენებელი“ თანამედროვე ქართული პროზის ღირსეული შენაძინია. რა გახსოვთ იმ წლებიდან, როცა ეს ნაწარმოები იწერებოდა?
- ყველაფერი ნათლად მახსოვს, - დედა ხელნაწერს კარნახობდა, მამა საბეჭდ მანქანასთან იჭდა და აწყობდა, მე სიამოვნებით ვუსმენდი. არ დამავიწყდება მისი აღფრთო-

ვშვობა წიგნის წერის პროცესს, შემდეგ მისი გამოცემის ტკიბილი მოგონებას უკავშირდება. წაკითხულ ტექსტსაც კი ხელახლა ვისმენდი და ველოდებოდი, როდის გამოვიდოდა შემდეგი წიგნი.
- მამის ავტორობით გამოცემულ ლექსების ბოლო კრებულზე რა შენიდულება გაქვთ?
- მამა ყოველთვის იმაზე წერს, რაზეც ფიქრობს და რაც კუთხის-

იყო წიგნი, როგორც საზოგადო „სულიერი სიმშვილის“ მოშობისა...
- უკვე წარმატებული მეცნიერი ხართ, ქართული სიტყვის მეციხოვნედ გთვლიან. რაა მთავარი, რომ დედადანი გლობალიზაციის პროცესებს გაუძლებთ?
- მთავარია, ენამ სიწმინდე შეინარჩუნოს.
- როგორი მეგობარი ხართ?
- ეს, ალბათ, მეგობრებს უნდა

ბოლომდე ერთგული ღარჩა იმ ეროვნული სულისკვეთებისა, რომლის აღორძინებასაც ზვიად გამსახურდია შეენიერა

კასი, რომელიც სამოქალაქო ოჯახზე მალლა აყენებდა

მე-3 გვერდიდან

- ასეთი ტიპის დღესასწაულებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ერის ისტორიული მემკვიდრეების გაცოცხლებისა და ერთიანი ქართველური ცნობიერების ამაღლებისათვის; როგორც მამა თვლიდა, სოფლისთვის თავშეწირული კუტი ქალის ქმედება დიდგორის ველზე დაღუპულ ქართველთა გმირობის ტოლფასია; ასეთი დიდებული ადამიანების მაგალითზე კი „ქვეყნის მოყვარე“ ახალი თაობა უნდა გაიზარდოს.

- მწერალმა, მეცნიერმა გიორგი სოსიაშვილმა ტარიელ ფუტყარაძის მოღვაწეობა მხატვრულადაც გაცოცხლა. „ილიები“ თანამედროვე ქართული პროზის კარგი შენაძინია. ამ წიგნს როგორ აფასებთ?

- პირველ რიგში, აღვნიშნავ სასიხარულო ფაქტს, რომ რომანმა „ილიები“ გამარჯვა ლიტერატურულ კონკურსში „მუზა“; მადლობას ვუხდით ბატონ გიორგი სოსიაშვილს, რომ მან ამ რომანის დაწერით მამის სურვილი აღასრულა - მხატვრული ფერადოვნება შესძინა ლეგენდას, რომელმაც შემოგვინახა კუტი ქალის ზნეობრივი გმირობის მაგალითი. რომანში ფართო სპექტრით არის წარმოდგენილი ისტორიული ბედუქულობით შევიწროებული ქართველობის პრობლემები და რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია - „გზა ხსენისა“, რომ გამოსავალი ისევ ჩვენში უნდა ვეძებოთ, ჩვენი საკუთარი ძალების მოკრებაში, სხვა ვერავინ იტვირთებს ჩვენს გასაწევ პაუზისმგებლობას ქვეყნის გადარჩენისათვის.

- ია ვაშაკიძე ქართულ მეცნიერებაში სიტყვას ამბობს. იგი თქვენთვის არა მარტო დედა, გზამკვლევი, კოლეგა და უფროსი მეგობარია. გაზაფხულის პირველი დღე

სასწაულები როგორ მიულოცეთ?

- რა თქმა უნდა, ყვავილებითა და მოფერებით; გაზაფხულის პირველ დღესასწაულზე კიდევ მეძლევს საბაბი, დედის მართ სიტბო და ყურადღება გამოვხატო.

- 31 მარტი ზვიად გამსახურდიას დაბადების დღეა. როგორ შემორჩა თქვენს მემკვიდრეებს მამისა და ქვეყნის პირველი პრეზიდენტის მეგობრობა?

- მაშინ ბატარა ვიყავი, მაგრამ მახსოვს მამის ნათქვამი, რომ ბატონი ზვიადი აჭარიდან შემოსულ ყველა წერილს ვასაცნობდა მას უგზავნიდა, ენდობოდა. ისინი დააახლოვა დამოუკიდებელი და ერთიანი საქართველოსათვის ბრძოლაში და საერთო საქმეში. მამას არც დევნილობაში მიუტოვებია ბატონი ზვიადი, ესწრებოდა გროზის სესიას, რაც მოგვიანებით თავის ჩანაწერებში წარმოაჩინა. მამა იყო ზვიად გამსახურდიას საიუბილეო თარიღებისა და მასთან ერთად, უზუნაესი საბჭოს ყველა მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებისადმი (რეფერანდუმი, დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი...) მიძღვნილი კონფერენციებისა თუ სხვა ღონისძიებების ერთ-ერთი აქტიური ორგანიზატორი. ის ბოლომდე ერთგული დარჩა იმ ეროვნული სულისკვეთებისა, რომლის აღორძინებასაც საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვარაკად შეეწირა... ჩემს მემკვიდრეებს შავ-ბნელ ლაქებში და შემორჩა მილიციის ფორმაში გამოწყობილი პირები, რომლებიც წყვილ-წყვილად მოდიოდნენ და ჯერ ბეჭდს ეკითხებოდნენ, თუ სად იყო მამა, შემდეგ მე - ცალკე მისვამდნენ შეკითხვებს სხვა, უფრო ზუსტი პასუხის მოსმენის იმედით... საბედნიეროდ, მამა მაშინ გადარჩა დაჭერას, თუმცა დევნასა და უკიდურესად გაჭირვებულ წლებს ვინ

გადაურჩებოდა?! შევარდნაძესთან დაახლოებული პირების გარდა არც არავინ... როცა მამა გვენატრებოდა და შეძლებისდაგვარად ვახერხებდით მასთან დარეკვას, გვეუბნებოდა, „სამშობლო ოჯახზე მალლა დგასო...“

ბავშვობიდან შთავგაგონებდა, რომ მხოლოდ განათლება იყო ერთადერთი გზა თავისუფლებისა და სამართლიანობისაკენ საგალ გზაზე.

შენხვედრა - ტურიზმის სექტორის წარმომადგენლებთან

ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ინფორმაციით, საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი მათა ომიძე აჭარაში მოქმედი ტურისტული კომპანიების, სასტუმროებისა და ტურიზმის სფეროს სხვადასხვა წარმომადგენლებს შეხვდა.

ბათუმში გამართულ შეხვედრას აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის თავმჯდომარე თინათინ ზოიძე და ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის პირველი მოადგილე თამარ ყორაიული ესწრებოდნენ. შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში წარიმართა.

გავრცელებული ინფორმაციით, მათა ომიძემ ტურიზმის სფეროს წარმომადგენლებს ადმინისტრაციის მიმდინარე და დაგეგმილი აქტივობები გააცნო, მოისმინა კერძო სექტორის წარმომადგენლების ინიციატივები და რეკომენდაციები სხვადასხვა პროექტის ეფექტური განხორციელებისთვის, რაც ხელს შეუწყობს ტურისტული ნაკადების მოზიდვას, შემოსავლების გაზრდასა და კერძო სექტორის განვითარებას.

აზირან ბუჭიაძე

„ეს ის წუთებია, როცა სული მზით ივსება“

ლავა ხომბრობი 593 50 82 69

სანიმუშო, გამორჩეული თარგმანები - ასე აფასებენ ლიტერატურათმცოდნეები ლარსა ლანგლ-ის მიერ უცხო ენებიდან ნათარგმნ ლექსებს. ქალბატონი დარეჯანი თავდაცვ შეხანიშნავი პოეტი გახლავთ, რაც მას, უცხო ენების საუცხოოდ ფლობასა და ჩინებულ განათლებასთან ერთად, ხელს უწყობს, რომ სათარგმნი ტექსტი, განსაკუთრებით - ლექსები, ზედმიწევნით თარგმნის ავტორის სტილისა და პოეტური ხერხების გათვალისწინებით. ამას უთუოდ დაგარწმუნებთ მის მიერ თარგმნილი არაერთი ფრანგი და რუსი პოეტის ლექსები, რომლებიც ანთოლოგიებშია შეტანილი, გამოქვეყნებულია ლიტერატურულ საიტებზე

„მახარია“. საქართველოდან გამგზავრებამ სრულიად შეცვალა ჩემი ცხოვრება. მქონდა შემოქმედებითი პაუზა. მოგვიანებით, როცა სათქმელი დამიგროვდა, ისევ მივუბრუნდი ლექსებს და თარგმანებს. სულმანთა ბატონმა ალექსანდრე ელერდაშვილმა მიმიწვია „მთარგმნელთა ასოციაციაში“. იქ გატარებული პერიოდი ყველაზე ნაყოფიერი იყო ჩვენთვის, ჯგუფის წევრებისთვის. მისი ხელმძღვანელობით

ამჟამად ქალბატონი დარეჯანი საფრანგეთში ცხოვრობს და მუშაობს - წერს ლექსებს, თარგმნის... შევხვდით მას, დავუსვით კითხვები და პასუხები თავად მოგიხრობთ ამ საინტერესო შემოქმედის შესახებ, იმეოზაურებზე მშვენიერების სამყაროში, სადაც ნაზრევი დაფერილია გულისა და გონების სინათლით.

- გაცანით თქვენი პერსონა ჩვენი გაზეთის მკითხველებს - თქვენი ფესვები, მშობლიური გარემო...

- მე ვარ დარეჯანი დანელია. მთარგმნელი, ლექსმწერი, საქართველოს ულამაზესი კუთხიდან - სამეგრელოდან. 1996 წლიდან ოჯახთან ერთად ვცხოვრობ საფრანგეთში, ქალაქ კანში. საოცარია, რაც უნდა მიზიდული იყოს აქ ყოფა, გული მაინც ფესვებისკენ მიმიწევს. მშობლიური გარემო მხოლოდ იქაა, იმ პატარა სოფელში, სადაც ჩემს ეზოს დღესაც ამშვენებს ბავშვობის ქა - „ინჭა“. ეჭვი მაქვს, მართლმაც - ქართველებს გვახსიათებს ასეთი ნოსტალგია. დავიმოწმებ ამონარიდს ჩემი ადრინდელი ლექსიდან:

„მე დაგბრუნდები იქით, სადაც ტყურა მორბის, იქ, სადაც მთები, მხრებგაშლილი, ცამდე სწვდება, სადაც სირუმის შეძრავს მხოლოდ კვილი ორბის, სადაც ციკაბო, მიუვალი ფერდობებია. სადაც ტკივილი სხვისიათ, არავინ იტყვის, სადაც მზე, მთვარე, ვარსკვლავებიც გეფერებია, სადაც არავინ გაზაფხულზე ბორავს და იბრძვის, შემოდგომისას მთის კალთებზე ზეფერებია. ან როგორ დაგთმე! რად მიღირდა შენი დათმობა, მე ვიცი მართლმაც, ყველაფერი ვიცი მართლმაც, ტკივილი ჩემო, საოცნებო მშობელი მიწავ, მე მაპატიე, საქართველოვ, რომ მიგატოვო!“

- „მე პოეტი ვარ და ამით ვარ საინტერესო“ - მაიაკოვსკის ამ შეხედულების თქვენთვის გააზრება...

- ჩემგან განსხვავებით, მაიაკოვსკის იქნებ სრული უფლება მქონდა ეთქვა, მე პოეტი ვარ და ამით ვარ საინტერესო. მე მაინც მგონია, რომ მხოლოდ პოეტობა არაა საკმარისი, საინტერესო ადამიანი იყო. სოციალურმა ქსელებმა უნიკალური შესაძლებლობები მოგვცა, რომ უფრო კარგად გავგეცნო ერთმანეთი, ვინ რითი სუნთქავს, რა აინტერესებს. მერე აკეთებ დასკვნას, საინტერესოა თუ არა ეს ადამიანი შენთვის, მიუხედავად იმისა, რომ კარგი პოეტია.

- მოგვითხრეთ თქვენს ლიტერატურულ საქმიანობაზე, როგორ ეკონტაქტებით მკითხველს, სად აქვეყნებთ, თქვენი აუდიტორია და თქვენი.

- გამოცემული მაქვს ადრინდელი ლექსების კრებული „გნება ქიქიში“. დღეს სულ სხვადასხვა ვქვარ, მაგრამ ის მაინც მიყვარს, რადგან ჩემი პირველი შობილია, ჩემი

ბა, როცა რეალური გარემო ცვლებს ფრთებს აჭრის. პოეტს კი ფრთები სჭირდება. ესაა მიზეზი, თუ რატომ ვიწყებთ მოგონილ სამყაროში მოგზაურობას. ვიგონებთ, ვიჭრებთ, ვწერთ. რაც შეეხება საკუთარი „მის“ რეალიზებას, ვიტყვი - მეტ-ნაკლებად. უფრო მეტის გაკეთება შემიძლო და სურვილიც მქონდა, მაგრამ ცხოვრებას თავისი კანონები აქვს, რომელსაც ზოგჯერ ვემორჩილებით.

- როგორ იწყება დილა ქალაქში, სადაც ახლა ცხოვრობთ? თქვენი ერთი დღე.

- ჩემი ქალაქი, მიუხედავად იმისა, რომ პატარაა, მსოფლიოში ცნობილია თავისი ფესტივალით და კონგრესებით. ის მუდამ ტურისტებითაა სავსე. ჩემი ერთი დღე რაიმე განსაკუთრებულია არ გამოირჩევა. დილა იწყება ზღვაზე გასიარებით. სანაპიროზე დილის ყვავი და კრუასანით. ეს ის წამებია, როცა სული მზით ივსება და იქ რაც უფრო მეტი მზეა, მით უფრო კმაშა და მრავალფეროვანია გარემო. ზიხარ, აკვირდები მოსიარულთა უზრუნველ სახეებს და გაორება გვირს, თან გიხარია, თან სევდა გეძალდება, რადგან ფიქრები ყოველ ჯერზე სოხუმში გაბრუნებს. როგორ ჰყავს აქაურობა ჩვენს ლამაზ ქალაქს, სადაც, იყო დრო, ბედნიერები, ლაღად დავსეირნობდით... ამონარიდი ჩემი ლექსიდან:

რესო ბაბუს მოგვარი თვალი, ადგილს ეძებდა. მომიახლოვდა და ჩამოვლომის ნება მთხოვა. აქცენტი მინვდა, რომ ფრანგი არ ვიყავი და ერთადერთი კითხვა დამისვა, საიდან ხართო. დღესაც ვერ ვხვდები, ფრთები რამ შემასხა... რომ დავიწყე, სივრცესა და დროში დავიკარგე... გონს რომ მოვეგე, სრულ სიჩუმეში ტაშმა იქუხა... თურმე უამრავი ადამიანი მისმენდა. სახე-ალბეზული, რევერანსით დავემშვიდობე აუდიტორიას და გარეთ „გამოვფრინდი“. იმ ლექსის მხოლოდ ფინალს შემიგოვავაზებთ:

„გული სიამაყით ყელში მომბეჭენია, ვატყობ, რომ დავფრინავ, მიწაზე ვერ ვდგები, - არვის ადარდებსო, - მსმენია, მტკენია, - შენი საქართველო, „ფესვები“... „ნერვები“... რაც შეეხება ემიგრანტებთან ურთიერთობას, აქ ქართველები ძალიან ცოტანი არიან და რეგიონში დიასპორასაც არაფერი მსმენია. - ქრისტე ჰყავს გულში - ასე ბევრზე ვფიქრობთ თუ პირიქით? თქვენს გარშემო მყოფი ადამიანები და თქვენ... მეგობრები, მტრები მჩანს? - ჩემი ცხოვრების გზა ბევრ კარგ ადამიანთან გადაკეთილა, მაგრამ დანამდვილებით ვიცი, რომ ქრისტე გულში მაჩაჩემს ჰყავდა.

რა მდენად წარმატებული მთარგმნელი ვარ, ამას დრო გვიჩვენებს. ჩემს სათქმელს ჩემი თარგმანებით გადმოვცემ, რადგან ვირჩევ ისეთ ლექსებსა და ავტორებს, რომლებიც ჩემს სულთან ახლოს არიან. ჩემთვის უმნიშვნელოვანესია, თარგმნისას არ დაგვარგო ავტორი, შეძლებისდაგვარად, მაქსიმალური სიზუსტით გადმოვიტანო ლექსი, დავიცვა დედანის რიტმი, რითმა, სათქმელი...

გამოიცა რამდენიმე წიგნი. მერე კი, ეს დიდებული ადამიანი, კოვიდმა მოულოდნელად ხელიდან გამოგვაცალა... პერიოდულად ჩვენდა ვიზიტი ეობ ონლაინსაღამოებში, მეტწილად კი ჩემი აუდიტორია სოციალურ ქსელში მყავს, რომლის დროს და გემოვნებას ძალიან ვუფრთხილდები, ზედმეტად არასოდეს ვაწუხებ. ახლო მომავალში ვაპირებ ჩემი ლექსებისა თარგმანების ერთ წიგნად გამოცემას.

- როგორც წარმატებულ მთარგმნელს, სათქმელიც დავგროვდათ ალბათ. ვის თარგმნით ახლა და აპირებთ მომავალში?

- რამდენად წარმატებული მთარგმნელი ვარ, ამას დრო გვიჩვენებს. ჩემს სათქმელს ჩემი თარგმანებით გადმოვცემ, რადგან ვირჩევ ისეთ ლექსებსა და ავტორებს, რომლებიც ჩემს სულთან ახლოს არიან. ჩემთვის უმნიშვნელოვანესია, თარგმნისას არ დაგვარგო ავტორი, შეძლებისდაგვარად, მაქსიმალური სიზუსტით გადმოვიტანო ლექსი, დავიცვა დედანის რიტმი, რითმა, სათქმელი... ნათარგმნი მაქვს გიომე აპოლინერი, ბოდლერი, ჰიუგო, პრევერი, პოლ ვერლენი, ფონტანე, მოპასანი, ლამარტინი, ჟიულ ვერნი, ემილ ვერ-შარნი... ბალმონტი, ბლოკი, ლერ-მონტოვი, ტიუტჩევი, ცვეტაევა, პეტრარკა, ჩინური, ბელიორუსული და თურქული პოეზია. ახლა სული პრიუდომის „შეხვედრას“ ვმუშაობ. მომავლის გეგმები? ადრე დავიწყე „ვეფხისტყაოსნის“ თარგმნარუსულ ენაზე. ვერც გავხედავდი, მაგრამ როცა ჩემმა მეგობრებმა (საკმაოდ ავტორიტეტულმა ადამიანებმა) ნახეს რამდენიმე სტროფი, შემავალიანეს და მეც გავაგრძელებ. სამწუხაროდ, ამ ბოლო დროის მოვლენებმა ხალისი დამიკარგა და გადავდე. იმედი, ერთ დღეს მივუბრუნდები...

- ლექსები, როგორც სულის ბიოგრაფია - ამ შეხედულებას ემხრობით? შეძელით საკუთარი „მის“ რეალიზება, როგორც გეწადთ და რეალური თუ გამოანგონი როგორ დომინირებს თქვენს პოეზიაში?

- ძირითადად, ლექსები სულის ბიოგრაფიაა. თუმცა, ხშირად ხდ-

„მე, მაინც, ამ სამოთხეში, გულს კაწრავს ფარული სევდა, და ერთი ღრმა ამოხვეწით... და საუბედუროდ ჩვენდა ვიხსენებ დაკარგულ ზეცას, გაქცეულ თოლიებს ციდან, თითქოს დღეს ძაძები ეცვას, ნაპირს, მივიწყებულს ღვთისგან...“

შოი, რა სიცოცხლე დუღდა, ან რა სიყვარული ენთო, იმ ზღვის სხვა სურნელი, თუნდაც ერთხელ მაგრძნობინე ღმერთო. დღეს მიწვეს გუმტკიცო მავანს, - მეც მქონდა ასეთი ზეცა, მანამდე, სანამ ჩვენს ჰავანს, ცა მიწად არ ჩამოექცა. დრო იყო, ჩვენც გვექონდა ეს ცა, ასეთი წალოკოტიც გვექონდა, ზოგჯერ ბედნიერი ზეცა, თეთრი ფანტელებით თოვდა...“

შემიძლია საუბრით ვიჭედ სანაპიროზე, გუსმინო ტალღების ხმაურს, თვალი ვადევნო მზის ჩასვლას, ზოგჯერ, შეიძლება, იქვე რამეც „შემომეწეროს“... დანარჩენი დრო მეგობრებთან ურთიერთობებს, ლექსებს, თარგმანებს, ოჯახურ წვრილმანებს ეთმობა. არ შემიძლია არ აღვნიშნო დამღლევი ფრანგული ბიუროკრატია უსასრულო წერილებით, რომლებიც პასუხებს ითხოვენ და დროს მართმევენ.

- უცხოეთის ცის ქვეშ რა განცდები გეუფლებათ, როგორ გრძნობთ თავს, ემიგრანტებთან ურთიერთობა, ქართული დიასპორა...

- შემიძლია გულახდილად ვთქვა, რომ პირველივე დღიდან თითქოს მშობლიურ გარემოში მოვხვდი. მიუხედავად იმისა, რომ „ჩემი ენა“ გერმანული იყო და ფრანგული ენის ცოდნა რამდენიმე სიტყვით შემოიკარგებოდა, მაინც, საოცრად ეკონტაქტული გარემო დამხვდა. აქ, ამ კოსტა ქალაქში, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი, რომ ღმერთს სარკის ეფექტი აქვს. ამ ლაღ ხალხთან ურთიერთობის სურვილმა სასწრაფოდ ენის სწავლის სურვილი გამიათმავა. ერთ ისტორიას გავიხსენებ, რომელმაც იმ საღამოსვე ლექსი დამაწერინა: ერთხელ, ხალხის სავე კავს ვესტუმრე. პატარა მაგიდასთან მოვკალათდი და ყავა შეგუკეთე. უცებ, ძალიან საინტე-

იმავს ვიტყვი ჩემს ვენერა-ლედანზე. გულში ქრისტე რომ არ ჰყოლოდა, საკუთარი შვილებივით როგორ გავგზარდიდა ოთხ ობოლ ბავშვს? დღეს კიდევ ერთი ადამიანი აღმოვაჩინე, ვისაც, მგონი, მართლაც „ქრისტე ჰყავს გულში“ და ვის ხეირა კვარაცხელია. უფალს ვფიცავ, არ ვტყუი, მართლა მჯერა, რასაც ვწერ. ამ ახალგაზრდას მართლა „ქრისტე ჰყავს გულში“... ჩემს გარშემო მართლმაც ადამიანთა (მე-

თა, რომელიც ყველა ადამიანს სჭირდება.

- „მე“ თუ „ჩვენ“? საკუთარ თავს როგორ ექცევით, რა დროს უთმობთ?

- საჭიროების მიხედვით. ადრე უფრო „ჩვენ“ ვიყავი, ახლა ვცდილობ, „მე“ ვიყო. ალბათ, იმიტომ, რომ „ჩვენმა“ ბევრჯერ იმედი გამიცრუა. და, მაინც, თუ საჭიროა „მე“ წამში მავიწყდება. რადგან ხასიათით უფრო „ჩვენ“ ვარ.

- ენა დედა ერისა - აქვს დღეს ეს ქართველს გათავისებულები? ჩვენში სჭარბობს სკარბუზული მეტყველება. ამ მხრივ რა შეგიძლიათ გვითხროთ მაქაურობაზე დაკვირვებით, როგორ მეტყველებენ რიგითი მოქალაქეები, ახალგაზრდები, თუნდაც ქუჩებში?

- „რა ენა წახდეს, ერიც დაეცე-სო“, - უთქვამს გრიგოლ ორბელიანს და მართლაც რომ უდიდესი სიბრძნეა ამ სიტყვებში ჩადებული, რადგან ერის არსებობის ერთ-ერთი ნიშანი ენაცაა. ეს დღეს ისე აქტუალურია, როგორც, ალბათ, არასდროს. მგონია, ჩვენი თაობა ამ პრობლემის მიმართ უფრო მგრძობიარეა. სამწუხაროდ, ახალგაზრდებზე ვერაფერს ვიტყვი, რადგან შორს ვარ, თუმცა სოცქსელებში ხშირად მხვდება მასწავლებელთა შემოთხვეული წერილები. თუ მართლა სერიოზული პრობლემები არსებობს, რა თქმა უნდა, განათლების სამინისტრომ დროულად უნდა მიხედოს ამ საკვყენო საქმეს. აქ, საფრანგეთში, ახალგაზრდების მეტ-

ყველბაზე დიდი გავლენა მოახდინა არაბულმა სამყარომ და სამწუხაროდ, სკარბუზი უხვადაა. თუმცა, ჩვენგან განსხვავებით, ბარბაროზმ ნაკლებად იყენებენ.

- რა აზრის ხართ თანამედროვე კონკურსებსა და ფესტივლებზე, ჯილდოებსა და წოდებებზე?

- მტკიცეული თემაა. ვინც საქართველოშია, მას უკეთ მოეხსენება, რა ხდება კონკურსებზე, როგორ ანიჭებენ ჯილდოებს და წოდებებს.

გობართა) ვიწრო წრეა, ვისთანაც კომპიუტრულად ვგრძნობ თავს და მათაც აბედნიერებთ ეს ურთიერთობა. მტრები? მტრების ამოცნობა ვერა და ვერ ვისწავლე, რამაც ბევრჯერ მავნა... ზოგჯერ მიმართლებს, დროულად იმიგრებიან.

მე შორს ვარ ამ ყველაფრისგან, ჩემს ნერვულ სისტემას ვუფრთხილდები.

- დასახელები წიგნი, რომელიც თქვენს მუდმივად მასაზრდოებელი და მასწავლებელია.

- ასეთი ძალიან ბევრია, მაგრამ იქნებ გავიკვირდეთ და მე ნატიფი გრძობებით დახუნძლულ ნაწარმოებს „პატარა უფლისწულს“ გამოვარჩევდი. ჩვენ ყველაინ ჩვენი

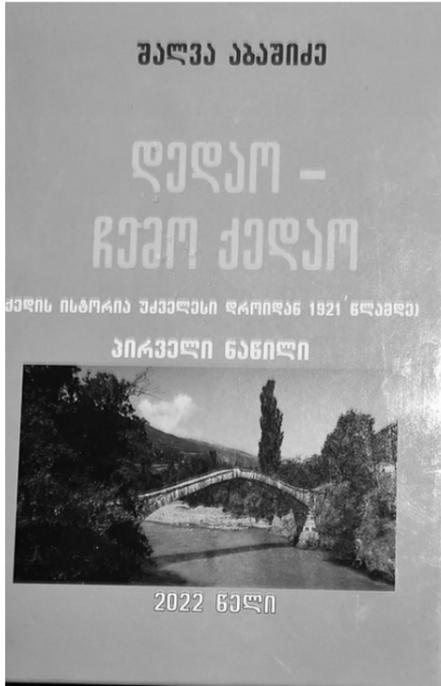
ს. მე-7 გვ.

«დედამ - ჩემო ქალაქი» - აქარა ორ ნაწილად

ისტორიკოსი და პუბლიცისტი, ცხომრიხელი შალვა აბაშიძე რამდენიმე წინის ავტორია. 10 წლის წინ სამუშაოზე გამოვიდა შალვა აბაშიძის წიგნი პოეტური სათაურით «დედამ - ჩემო ქალაქი»

ამ წიგნთან დაკავშირებით აკადემიკოსი როინ მეტრეველი გაზეთ «ლიტერატურული საქართველოს» 2017 წლის 3 ნომერის ნომერში წერდა: «წიგნის ავტორის დამახასიათებელი უნდა მივიჩნიოთ, რომ მას შეუსწავლია ქედის ირგვლივ არსებული ყველა მასალა: ისტორიული წერილობითი წყაროები, საარქივო მასალა, ადრე არსებული გამოცემები რაიონის კულტურისა და ეკონომიკის შესახებ. წიგნში წარმოდგენილია ქედის რაიონის ისტორია უძველესი დროიდან დღემდე. მოცემულია ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათება, ისტორიული ძეგლები (ზედა მახუნციეთის, ქედის, ნამონასტრევის ეკლესიები, დანდალოს, კორომხეთის, ზენდიდის, ძენწმანის ციხეები და სხვა), ბუნებრივი რესურსები, მცენარეულობა და სხვა. ვფიქრობთ, წიგნის ავტორის მნიშვნელოვანი დამსახურებაა მსჯელობა ქრისტიანობის გავრცელებაზე. როგორც ცნობილია, აჭარაში ქრისტიანობა ადრე გავრცელდა. შეიძლება ითქვას, რომ ქრისტიანობის აკვანი საქართველოში სწორედ აჭარაში დაიწყო. ისტორიული ტრადიცია ამ მოვლენას ანდრია მოციქულის სახელს უკავშირებს. აქვე იქადაგა ქრისტიანობა მატათაძის შალვა აბაშიძე საგანგებოდ უსვამს ხაზს, რომ სწორედ ანდრია პირველწოდებულის, სვიმონ კანანელისა და მატათას შემოსვლით დაიწყო აჭარის გაქრისტიანება. ცხადია, ქედაც ქრისტიანობის საფარში მოექცა. წიგნში მღვდელმთავრე წმინდანების შესახებაც გვხვდება ცნობები. ესენი არიან აჭარელი თევდორე (ერობაში ბეჭირ ავალიანი) და ევდემოზ I კათალიკოსი (დიასამიძე).

სახელი, მაგრამ საინტერესო პირთა რაოდენობა იმდენად დიდი აღმოჩნდა, რომ ვეღარ შევძელი ყველას შეტყობა, იქნებ მომავალში შევძლო მათ შესახებ ცალკე წიგნის დაწერა».

ორტომეულშიც შალვა აბაშიძემ ქრისტიანობის გავრცელებას საკმაოდ დიდი ნაწილი დაუთმო. მან უკვე საინტერესო მასალები მოგვწო-

ვ შალვა აბაშიძემ პირველად დაწერა: «რუსეთის მთავრობამ ხელი შეუწყო ქართული რაიონების მთავრობის გაყრას, მუშაობისას, რაც იმით დასტურდება, რომ მუშაობის ორგანიზებისთვის გამოყოფილი იყო 500.000 მანეთი. ქედის მაზრის თითქმის ყველა სოფლიდან წავიდნენ მუშაობისად. მათგან ბევრი გზაში და

ოლა აჭარის ავტონომიისათვის». რეცენზიებზე (ნოდარ ბასილაძე, სერგო ლუმბაძე, ოთარ თურმანიძე, ნოდარ კახიძე, როინ მალაყაძე) დაყრდნობით, ავტორი საზოგადოებას ერთგულ კიდევ განუმარტავს, რომ: «აჭარას ავტონომია ებოძა 1921 წლის 16 მარტს, რუსეთსა და თურქეთს შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, მაგრამ არა ვინმეს წყალობით. თურქეთს ეს სიკეთე თუ სურდა, გაეკეთებინა 1915 წელს, ისევე რომ შემოიჭრა ჩვენს მხარეში, აგრეთვე 1918 და 1921 წლებში», - მინიშნებს ავტორი.

პირველ ნაწილს დართული აქვს გამოყენებული ლიტერატურა და წყაროები.

500 გვერდზე მეტს მოიცავს «დედამ - ჩემო ქალაქი» მეორე ნაწილი. თუ პირველი წიგნის გარეკანზე დანდალოს თაღოვანი ხიდის ფოტო და ბოლო გვერდზე - ქედის მაზრის რუკა აქვს დართული, რომელიც კარტოგრაფმა დემეტრე ქაჯაიამ 1917 წელს შეადგინა, მეორე ნაწილის გარეკანს ქედის ახლანდელი ცენტრის ფოტო ამოშენებს, ყდის ბოლოს - ქედის მუნიციპალიტეტის რუკა. ისტორიკოსმა შალვა აბაშიძემ პირველად სცადა, მკითხველისთვის, დაინტერესებული პირებისთვის საინტერესო მასალები მიეწოდებინა 1921 წლის აჯანყების შესახებ. «19 სექტემბერს, ღამით, ქედის გორაზე 200 შეიარაღებული აჯანყებული დაბანაკდა. თუმცა ტყვეობა მკვლელობის შიშით მოქმედების დაწყებას აყოვნებდნენ. ვითარება სულ უფრო იძაბებოდა. უკვე გამოჩნდა ლოზუნგები: «ძირს აჭარისტანის კომიტეტი, გაუმარჯოს მეკლისს!..» 20 სექტემბერს აჯანყებულებმა სკოლის და მიმდებარე შენობები დაიკავეს», - წერს ავტორი.

წიგნის მეორე ნაწილს ავტორმა დაამატა თავი «ვიღობთ ჭეშმარიტი გზით». მკითხველს სრულყოფილად მიაწოდა მასალები წმინდა სევერიანის ცხოვრებასა და მისი ძმის სქიმარქიმანდრიტ სისოს (მამა სერაფიმე) შესახებ. გვიან გამხეილი საიდუმლო კი ქედის რაიონის სოფელ ცხენის მკვიდრის ხუსეინ ცინცაძის მონათვლის ამბავს ეხება. იგი 1975 წელს, კომუნისტური რეჟიმის ზეობის წლებში ქუთაისში, მოწამეთას მონასტერში მონათლულა და 2011 წლამდე საიდუმლოდ ინახავდა ამ ამბავს. ზეიმზე «შემოდგომა ქედში» გაამხილა ეს ამბავი მისმა ნათლია ზაურ ბერიძემ.

ავტორს წიგნში შეტანილი აქვს ქედში მოქმედი მართლმადიდებელი ტაძრების, ასევე 21-ე საუკუნეში ქედში გამართული კულტურული ღონისძიებების ამსახველი ფოტოები. საინტერესოა თავი: «ქედის რაიონი - ძველი გაზეთებიდან». იგი იხსენებს «გაზეთ «სამუსლიმანო საქართველოს» 1920 წლის 20 მარტის ნომერში დაბეჭდილი სტატიით «წერილი ქედისა». შემდეგი წერილები გაზეთ «ფუნარადანაა». რამდენიმე სტატიას ნახავს მკითხველი «მერისელის» ხელმოწერით გაზეთ «საბჭოთა აჭარისტანიდან», ასევე, რაიონული გაზეთიდანაც.

მეორე ნაწილს დართული აქვს შალვა აბაშიძის ბიოგრაფია და გამოყენებული ლიტერატურისა და წყაროების სია.

ქედის ისტორიის ორ ნაწილად გამოცემით შალვა აბაშიძემ საშვილიშვილო საქმე გააკეთა. ის დამოუკიდებელი ამ საქმეს ვერ შეუჭიდებოდა. პირველი ნაწილის წინასიტყვაობაში შალვა აბაშიძე კიდევ აღნიშნავს პარლამენტარ ანზორ ბოლქვაძის, ქედის მუნიციპალიტეტის მერ როლანდ ბერიძისა და საკრებულოს თავმჯდომარე ამირან ცინცაძის წვლილს. იგი ასევე მადლობას უხდის წიგნის რედაქტორ თამაზ აბულაძეს.

ქედის მაზრის თითქმის ყველა სოფლიდან წავიდნენ მუშაობისად. მათგან ბევრი გზაში და ბევრიც ადგილზე ჩასული დაიღუპა, რაშიც დიდი როლი ითამაშეს თურქეთის აგენტებმა და მოლა-ხოვებმა». სწორედ მათ წინააღმდეგ გაილაშქრა ახმედ ეფენდი ხალიფაშვილმა, რომელიც ისტორიული მერისის ხეობის მკვიდრი იყო. მისასაღმებელია, რომ შალვა აბაშიძემ წიგნში სრულყოფილად შეიტანა ზაქარია ჭიჭინაძის მიერ შემონახული მუფთ ახმედ ეფენდი ხალიფაშვილის სიტყვა

რელი თევდორე (ერობაში ბეჭირ ავალიანი) და ევდემოზ I კათალიკოსი (დიასამიძე). აქედრად შალვა აბაშიძემ ქედის ისტორია ორ წიგნად გამოისცა. პირველ ნაწილში, როგორც ავტორი აღნიშნავს, შეტანილია ქედის ისტორია უძველესი დროიდან 1921 წლამდე. რედ-ქტორი, ცნობილი პუბლიცისტი, რამდენიმე ისტორიული და მხატვრულ-პუბლიცისტური წიგნის ავტორი თამაზ აბულაძე წერს: «წიგნის სათაურად გამოტანილი სიტყვებით შოთა რუსთაველის პრემიის ლაურეატს, პოეტ ფრიდონ ხალვაშს ეკუთვნის. მართლაც, დედასავით ეფერებოდა ავტორი საჯილდო თემას, როგორც დედისგან, იღებდა სიბოძას და ძალას, რომ ეწერა ეგზალტირებულს და თითოეული მკითხველის - ქედლისა და არაქედლისთვის შეექმნა საინტერესო წიგნი, ერთგვარად მათთვის სიხარული».

როგორც შალვა აბაშიძე აღნიშნავს: «წიგნზე მუშაობის დროს დამეგობრდა 3000-ზე მეტი საარქივო დოკუმენტი, ასეულობით ამონაწერი წიგნებიდან, პრესიდან, ჩანაწერები მოგონებების სახით და ა. შ. რომელთა ანალიზი, რა თქმა უნდა, არ იყო იოლი, მაგრამ შედეგი სახეზეა და ვფიქრობ, მკითხველი ინტერესით მიიღებს. თავიდანვე განზრახული მქონდა, წარმოემჩინა ადამიანები, რომლებმაც შორს გაიტანეს რაიონის

და წმინდა მღვდელმთავრე ევდემოზ I კათალიკოსზე, მღვდელმთავრე თეოდორე აჭარელზე, წმინდა გიორგის ეკლესიაზე. იგი წერს: «დიდი ეკლესია ყოფილა ქედშიც. დერეხონში 1830 წლამდე მდგარა ეკლესია, რადგან მოსახლეობა მოჩვენებით მაჰმადიანდებოდა, იგი დაუქცევიათ. ზაქარია ჭიჭინაძის მისი ნანგრევებიც უნახავს. ცხმორისის დიდი ეკლესია 1730 წელს დაუქცევიათ, ახლანდელი - 1780 წელს, გობრონეთში - 1830 წელს. მერისის ხეობაში ეკლესია მდგარა აგრეთვე ქემოლღების უბანში, სილიბაურსა და ნამონასტრევიში. ავტორის მინიშნებით, ზაქარია ჭიჭინაძეს ქედში 38 სოფელში ეკლესიის ნანგრევები აღუწერია».

აჭარაში, კერძოდ, ქედში მცხოვრებ მღვდელმთავრეებზე, ქრისტიანულ სიწმინდეებზე შალვა აბაშიძემ წიგნის მეორე ნაწილშიც მრავალგზის მიახილებს. მან პირველმა, თანაც ისტორიული წყაროების, საარქივო მასალების საფუძველზე, «მუშაობისასა» და აჭარის მუფთ ახმედ ეფენდი ხალიფაშვილზე თავისი ვერსია შემოგვთავაზა. ეს პიროვნება მრწამსით მუსულმანი იყო, მაგრამ სულით ქართველი, მშობლიური კუთხის დიდი პატრიოტი. მან უდიდესი როლი ითამაშა, რომ აჭარის მთიანეთიდან მოსახლეობა მუშაობისად არ გაეყვანათ. 140 წლის შემდე-

ბევრიც ადგილზე ჩასული დაიღუპა, რაშიც დიდი როლი ითამაშეს თურქეთის აგენტებმა და მოლა-ხოვებმა». სწორედ მათ წინააღმდეგ გაილაშქრა ახმედ ეფენდი ხალიფაშვილმა, რომელიც ისტორიული მერისის ხეობის მკვიდრი იყო. მისასაღმებელია, რომ შალვა აბაშიძემ წიგნში სრულყოფილად შეიტანა ზაქარია ჭიჭინაძის მიერ შემონახული მუფთ ახმედ ეფენდი ხალიფაშვილის სიტყვა. წიგნის ავტორი მომავალ ისტორიკოსებს, მკვლევარებს მოუწოდებს, რომ ამ ღირსეული პიროვნების მოღვაწეობით დაინტერესდნენ. მან პირველმა გახედა ჯამში ქართულად ქადაგება, ყურანსაც მშობლიურ ენაზე უხსნიდა მრევლს, რის გამოც სტამბოლს გაიხმეს და სამართალში მისცეს, მაგრამ თავი იმართლა: ჩვენ ქართველები ვართ, ჩვენი ენაც ქართულია. ამით შალვა აბაშიძემ კიდევ ერთხელ ხაზი გაუსვა, რომ აჭარის ღირსეული შვილები მშობლიურ ენას არ კარგავდნენ, წერაც და კითხვაც კარგად იცოდნენ.

წიგნში შეტანილია ფოტოები, რომლებიც ავტორს ქედის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დირექტორმა, აკადემიურმა დოქტორმა ვაჟა ფარტყალაძემ და შოთა ნოდარის ძე ბერიძემ მიაწოდეს.

ძალიან საინტერესოდ იკითხება თავი «ბრძ-

ქალთა მიმართ ძალადობა და უზუფიზმი

შუახვედრის საქართველოს იმ მუნიციპალიტეტების ჩამონათვალშია, სადაც ოჯახში ქალთა მიმართ ძალადობის სტატისტიკა მცირდება, მაგრამ პრევენციული ღონისძიებები მაინც საჭიროა

სწორედ ეს მიზნის სადღეისო საქმედ ხელგაჩაურის რაიონული პროკურორის მოადგილე რამაზ შავაძემ და ხელგაჩაურის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა რომან ბოლქვაძემ და კამპანიის უარაფემიციდის! ფარგლებში მუნიციპალიტეტის საჯარო მოხელეებთან, საზოგადოების წარმომადგენლებთან საინფორმაციო შეხვედრა-სემინარი გამართეს.

ღონისძიებაზე რამაზ შავაძემ ისაუბრა ქალთა გენდერული ნიშნით მკვლელობების გამოწვევებზე და გენდერული სტერეოტიპები განიხილა. 2013 წლიდან დღემდე სტატისტიკური მონაცემები მოიშველია და მიახილა იმ ბარი-

ერებზე, რომლებსაც ქალები აწყობდნენ, როდესაც ოჯახური ძალადობის მსხვერპლი ხდებიან.

შუახვედრის მონაწილეებმა - შუახვედრის მუნიციპალიტეტის მერმა ომარ ტაკიძემ, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძემ, მისმა მოადგილე გიორგი დავითაძემ, პედაგოგმა ლია ქამდაძემ ფემიციდის, ქალთა მიმართ გენდერული ძალადობის და ოჯახში დანაშაულის წინააღმდეგ პროკურატურის, სამართალდამცავი ორგანიზების საქმიანობის გააქტიურების აუცილებლობაზე ისაუბრეს. მათ პროკურორებმა განხორციელებული ღონისძიებების და არსებული გამოწვევების შესახებ მიაწოდეს ინფორ-

მაცია. ისაუბრეს მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორების სამსახურის შესახებ. თქვეს, რომ აქტიურად არიან ჩართულები მსგავსი კატეგორიის დანაშაულების პრევენციაში.

შუახვედრის მონაწილეებმა ღონისძიების ორგანიზატორებს აქტიურად თემებზე, მათთვის საინტერესო საკითხებზე განმარტებები სთხოვეს და ამომწურავი პასუხებიც მიიღეს.

ფემიციდის წინააღმდეგ კამპანია ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოსა და გაეროს ქალთა ორგანიზაცია UN Women-ის მხარდაჭერით ხორციელდება. მისი მიზანია ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება და ფემიციდის დანაშაულების პრევენცია.

გვერდი მოამზადა ოთარ ცინცაძემ

სპორტი

გაზაფხულზე უკრაინის წარმატებული კონტრაქტორების „ძალიან კარგი შანსები“ აქვს, - ამის შესახებ აშშ-ის თავდაცვის მდივანმა ლოიდ ოსტინმა სენატში განაცხადა. მისი თქმით, რუსეთის ძალებთან შედარებით უკრაინის ახლა „მნიშვნელოვანი უპირატესობა“ აქვს მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო დროს ფრონტის ხაზი ორივე მხარეს იცვლებოდა. უკრაინელებმა რუსებს მნიშვნელოვანი ზარალი მიაყენეს და მათ საკუთარი ჯავშან-ტექნიკის მარაგები ამოწურეს ისე, როგორც ამას ვერავინ ვერასდროს წარმოიდგენდა. ახლა ვხედავთ, რომ რუსეთის საწვობებიდან T-54 და T-55 ტანკები გამოაქვს იმ დანაკარგების გამო, რომელიც უკრაინელებმა მიუყენეს, - განაცხადა ოსტინმა. მან აღნიშნა, რომ რუსეთის რესურსები იცლება, მათ შორის საარტილერიო ჭურჭლები, რის გამოც იგი იძულებულია დახმარება ირანსა და ჩრდილოეთ კორეას სთხოვოს. „ვფიქრობ, გაზაფხულზე საბრძოლო ქმედებების გააქტიურებას დავიხსნავთ, ვინაიდან მანევრირებისთვის პირობები უმჯობესდება, ასევე იმის საფუძველზე, რაც უკვე ვაგვიკეთებ და რის კეთებასაც ვაგრძელებთ. ვფიქრობ, უკრაინის წარმატებისთვის ძალიან კარგი შანსები ექნება“, - განაცხადა ოსტინმა.

ცნობისთვის: გერმანიის მიერ დაპირებული Leopard 2-ის 18 ტანკი უკრაინაში 27 მარტს ჩავიდა. ამასთან, უკრაინაში პორტუგალიის მიერ ნაჩუქარი Leopard-ის სამი ტანკიც ჩავიდა.

პრეზიდენტი ვოლოდიმირ ზელენსკი მიიჩნევს, რომ თუ უკრაინა ბახმუტისთვის ბრძოლას ვერ მოიგებს, რუსეთი შეეცდება, მოიპოვოს საერთაშორისო მხარდაჭერა, რათა უკრაინის მიუღებელ კომპრომისებზე წასვლა აიძულოს. ზელენსკიმ სააგენტო AP-ს განუცხადა, რომ თუ რუსეთის ჯარები ქალაქ ბახმუტს დაიპყრობენ, ამ გამარჯვებას პუტინი მიჰყიდის საკუთარ საზოგადოებას, დასავლეთს, ჩინეთსა და ირანს. უკრაინის პრეზიდენტი არ გამორიცხავს, რომ ბახმუტში დამარცხების შემთხვევაში კომპრომისების მიზნით ზეწოლა იქნება არა მხოლოდ საერთაშორისო, არამედ უკრაინის საზოგადოების განაც, რომელიც დალღას იგრძნობს. ამასთან, ზელენსკი ამბობს, რომ დღემდე ასეთი ზეწოლა არ ყოფილა. უკრაინის პრეზიდენტის თქმით, თუ ბუტინი იგრძნობს უკრაინის სისუსტეს, სულ უფრო მეტ ზეწოლას შეეცდება. ვოლოდიმირ ზელენსკი მიიჩნევს, რომ ნებისმიერი მარცხი საფრთხეს შეუქმნის უკრაინის შეუპოვარ ბრძოლას.

საფრანგეთის ეროვნულმა ასამბლეამ მიიღო რეზოლუცია, რომელიც 1932-1933 წლების შოლოდომოროს აღიარებს, როგორც უკრაინელი ხალხის გენოციდს. ამის შესახებ საფრანგეთის პარლამენტის ქვედა პალატის ვებგვერდზეა ნათქვამი. დოკუმენტში ფრანგი დეპუტატები გამოხატა მხარე, რომლებიც ხასიათდება როგორც ადამიანის უფლებების დამცველები.

ბისა და თავისუფლებების განადგურება და მასობრივი დარღვევა. „საფრანგეთის პარლამენტის მიერ 1932-1933 წლების შოლოდომოროს აღიარება, როგორც უკრაინის ხალხის გენოციდი, არსებითი და მნიშვნელოვანია. მადლობელი ვარ საფრანგეთის, მისი მნიშვნელოვანი წვლილისთვის წარსულსა და აწმყოში ტოტალიტარული რუსეთის დანაშაულის გამოვლენაში, სიმართლის, სამართლიანობისა და, შესაბამისად, პასუხისმგებლობის დასადგენად“. - განაცხადა უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ. „შოლოდომორო“ გენოციდად აღიარდა უკვე აღიარა გერმანიის პარლამენტმა. ანალოგიური რეზოლუცია მიიღეს ირლანდიის, ჩეხეთის, ბელგიის, ისლანდიის, მოლდოვის და რუმინეთის საკანონმდებლო ორგანოებმა. აშშ-მა რეზოლუცია ამ თემაზე 2018 წელს დაამტკიცა. თვითონ უკრაინამ „შოლოდომორო“ გენოციდად აღიარა 2006 წელს. რუსეთი ამ შეფასებას არ ეთანხმება.

უკრაინის ვიცე-პრემიერმა ინოვაციების, განათლების და ტექნოლოგიების განვითარების საკითხებში მინიშტრმა დანიელ ლიტივინოვმა განაცხადა, რომ უკრაინაში შეიქმნა უპილოტო საფრენი აპარატების პირველი სამი დამრტყმელი ასეული. „დღეს პირველი უპილოტო საფრენი აპარატის სამი დამრტყმელი ასეული უკვე მზად არის ბრძოლისთვის. პარტნიორებთან ერთობლივად, ისინი სრულად დაკომპლექტებულია. ყველა თვითმფრინავი უკრაინული წარმოებისაა. აღჭურვილობა „დრონების არმიის“ თვითმფრინავისთვის კერძოდ დრონებსა კომპანიებმა შეიძინეს“. - წერს ფედეროვი „ტელეგრამის“ არხში. მისი თქმით, თვითმფრინავები სადაზვერვო და შეტევით

ამოცანებს განახორციელებენ. 27 იანვარს უკრაინის შეიარაღებული ძალების გენერალურმა შტაბმა უპილოტო საფრენი აპარატების პროექტის „დრონების არმიის“ შექმნის შესახებ განაცხადა. ვაგერცელა ინფორმაცია ამ კომპანიების წამყვანი პროფესიონალი სამხედრო მოსამსახურეებით დაკომპლექტების შესახებ. თითოეული ასეულისთვის გათვალისწინებულია დრონები და საბრძოლო მასალა, Starlink-ი და სხვა საჭირო აღჭურვილობა.

უკრაინის პრეზიდენტი ვოლოდიმირ ზელენსკი განაცხადებს მოგზაურობას რუსეთის საავიაციო და საარტილერიო დაზომების შედეგად დაზარალებულ რეგიონებში. სახელმწიფოს მეთაური ეწვია სუმის რეგიონის ქალაქებს ახტირკას და ტროსტიანეცს. ახტირკაში ზელენსკიმ პატივი მიაგო ქალაქისა და მთელი უკრაინისთვის დაცემულ გმირებს, გაიხსენა საბავშვო ბაღის დაზომვა 2022 წლის თებერვალში და აღნიშნა, რომ ახტირკაში „მტრის სასტიკი დაზომვის“ შედეგად მძიმე დანაკარგები განიცადა. „ჩვენი ქვეყნის სხეულზე არ დავტოვებთ ამ ომით მიყენებულ ჭრილობას. ჩვენ აღვადგენთ აბსოლუტურად ყველაფერს, რაც განადგურდა“, - განაცხადა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ. ახტირკიდან უკრაინის მეთაური გაემგზავრა ქალაქ ტროსტიანეცში, სადაც გაეცნო რეგიონის სადგურის რესტავრაციის პროექტებს და ქალაქის აღდგენით სამუშაოებს. ასევე, ტროსტიანეცში მან ჯილდოები გადასცა სამხედროებსა და სამოქალაქო პირებს, რომლებიც ერთი წლის წინ იცავდნენ და ათავისუფლებდნენ ქალაქს ოკუპანტებისგან. ზოგიერთი დამცველი სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოვდა.

მთაბზადა ნაირა ფუტაბაძე

„კოზიტიურ ბაღაფხვიტილას ველოდებით“

„ქართული ოცნების“ დეპუტატმა ირაკლი ჩიქოვანმა ჟურნალისტებთან განაცხადა, რომ წლებია, საქართველოს ასოცირების დღის წესრიგი და გამოკვეთილი მიზანი აქვს, რომ ევროკავშირის წევრი ქვეყანა გახდეს. ევროკავშირის წევრობის განხილვის სტატუსის მიღებაზე, რა თქმა უნდა, პოზიტიურ გადაწყვეტილებას ველოდებით. ამის თქმის საფუძველს გვაძლევს ის, რომ პრაქტიკულად ყველა რეკომენდაცია უკვე შესრულებულია და თუ რაიმეა შესასრულებელი, იმასაც შევასრულებთ, აღ-

ნიშნა დეპუტატმა. „რა თქმა უნდა, კარგია, როცა ევროკავშირის მაღალი თანამდებობის პირები ამ საკითხებზე საუბრობენ, რადგან ვხედავთ, რომ დღეს საქართველოს აქვს პერსპექტივა და აუცილებლად გახდება ევროკავშირის წევრი. წლის ბოლოს ველოდებით ევროპული საბჭოს შეხვედრას, სადაც იმ რეკომენდაციების შესრულება განიხილება, რომლებიც ევროკავშირისგან მივიღებთ“, - განაცხადა ჩიქოვანმა.

ირაკლი ჩიქოვანი

„ეს ის ნუთია, როცა სული გზით ივსება“

ბავშვობიდან მოვდივარ და ყველანი უკან დაბრუნებას ვესწარფვით. პატარა უფლისწული კი იმ სამოთხეში გვაბრუნებს: „მხოლოდ გული ხედავს კარგად, თვალს არ ძალუძს დაინახოს ის, რაც მთავარია და არსებითი“; „შენ ვალდებული ხარ იზრუნო იმაზე, ვინც მოიშინაურე“; „ბედნიერების გასაღები საკუთარი თავისთვის დროის გამოხატვაა“; „არ დაგავიწყდეს, ისი ამოვიწყო საკუთარი ცხოვრებით, მიიღე და გამოიყენე ყოველი წუთი“ და მრავალი სხვა. - ზღაპრის რომელი გმირის გაცხებლებას ინატრებდით და რატომ? - მიუხედავად იმისა, რომ ნაცარს ქეჭვდა, დღეს ძალიან გვჭირდება მასავით მოხერხებული, გამჭრიახი, მოქნილი პერსონაჟი. დევი გვყავს დასამარცხებელი. - ფიქრობენ, რომ კითხვის დასა ადვილია, პასუხია ძნელი და მთავარი. როგორ ფიქრობთ და ახლა რა შეკითხვას დაუსვამთ საკუთარ თავს? - დიახ, ვერა. კითხვის დასმა უფრო ადვილია, პასუხი კი მეტ პასუხისმგებლობას ითხოვს. ჩემს თავს ვკითხავდი, თუ ვის ვუძალად ცხ-

ვობდა? უბრალოდ ველოდებ, რადგან, მიუხედავად იმისა, რომ მესამეც გოგო ვაჩნდი, დიდი სიყვარულით და ზარ-ზეიმით მიმიღეს. მერე ჩემს ვენერა დედის, რომელიც ოთხი ობოლი ბავშვი თავისი კალთის ქვეშ შეგვიყვანა და ცივ ნიავს არ გვაკარებდა. დაბოლოს, ჩემს უკეთეს ლობილეს მიუღწეს, რომელიც უსაყვარლესი გოგო მაჩუქა და დღემდე ყველაფერს აკეთებს, ბედნიერი რომ ვიყო. ეს ის ადამიანია, ვინც მუდამ მზადაა უპირობოდ და უანგაროდ, ნებისმიერ დროს მხარეში ამოუდგეს ნაცნობს თუ უცნობს. ხარობს სხვისი სიკეთით და ბედნიერებით, ეს კი ჩემთვის ძალიან ღირებული თვისებაა. - აფორიზმი ან ანდაზა, რომელიც მუდამ გახსენდებათ და თქვენი თანამგზავია. - ბავშვობიდან ჩემი თანამგზავი მამაჩემის სიტყვებია - „რაც არ უნდა გიჭირდეს, არასდროს დანებდე“. - „ადამიანებო, იყავით ფხიზლები“ - ეს მოწოდება ამ ეტაპზე და მომავალში როგორ გეხსენებათ? - დღეს ისე გვჭირდება სიფხიზლე, როგორც არასდროს და არა მეონია, ვცდებოდე. მაოცებენ უგუ-

ნური ადამიანები, რომლებსაც ელემენტარული ანალიზის უნარი და უკარგავთ და ვერ ხვდებიან, რა საშიშროების წინაშე დგას დედამიწა. მომავალში? ეგ არავინ იცის, იქნებ ყველანი სამოთხის ბინადარი გახდეთ და სიფხიზლეც ზედმეტ ტვირთად ჩავთვალოთ... - თქვენ ახლა ესაუბრებით გაზეთ „აჭარის“ მკითხველებს. როგორ დაასრულებდით ამ ინტერვიუს, რას ეტყოდით მათ, როგორ შეგნამიანებდით? - უპირველეს ყოვლისა, მინდა მადლობა გადავუხადო ყველას, ვინც ჩემი პიროვნებით დაინტერესდა. ბედნიერი ვარ, რომ მომეცა უნიკალური შესაძლებლობა, მეტწილად წარმედგინა გაზეთ „აჭარის“ მკითხველისთვის, თუ ვინ არის შორეთს გადახვეწილი დარეკან დანელია. მე, როგორც ხმელთაშუა ზღვის დროებითა ბინადარმა, თქვენ - შავი ზღვის მკვიდრები მინდა დავარწმუნოთ, რომ აჭარა არაფრით ჩამოუვარდება საფრანგეთის „საუფარდოვან სანაპიროს“ - არც ისტორიით, არც კულტურით, არც ურთიერთობებით, არც მთებისა და ზღვის სილამაზით. გიყვარდეთ, მოეფერეთ და დაიცავით ეს უფლის ნაკურთხი მიწა!

250 წლის კუ... სარფის საკონტროლო-გამგევა კუნძუზე!

Advertisement for SARP (Sarıyaylari Pambuğu) featuring a box of cotton candy and text in Turkish and Georgian. The text mentions the Ministry of Trade and the Ministry of Agriculture, and highlights the product's quality and origin.

სარფის კუნძულის 250 წლის საკონტროლო-გამგევა

Table with 4 columns: მთავარი რედაქტორი (მარიანა მითაიშვილი), გამომცემი რედაქტორი (ნიკა შერვაშიძე), გამომცემი (შპს «ბაზილი აჭარა და ალპარი»), მისამართი (ბათუმი, გრიგოლშვილის ქ. №2, ტელ: 27-13-31), დირექტორი (მამუკა ბერიძე).

საქართველო – ნორვეგია – 1:1 ბათუმი, 2023 წლის 28 მარტი

მანანა პიპიშვილი 598 24 94 97

საქართველოს ეროვნული ნაკრების ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირის წლის პირველ ოფიციალურ შეხვედრას ნორვეგიის ნაკრებთან ბათუმში უმასპინძლა და შეხვედრა ფრედ - 1:1 დასრულდა. შესაბამისად, გუნდებმა თითო-თითო ქულა მიითვალეს, მაგრამ თუ საქართველოსთვის ეს ამ ეტაპის პირველი შეხვედრა იყო, ნორვეგიის ნაკრებმა შესარჩევი ტურნირის პირველი მატჩი უკვე გამართა ესპანეთის ნაკრებთან და დამარცხდა.

ნორვეგია-საქართველოს მატჩზე დასასწრები ყველა ბილეთი გაყიდული იყო და სტადიონი თანდათან იცხებოდა, მაგრამ უცბად მოვარდნილი ქარიშხლის გამო, ბევრი მაყურებელი იძულებული გახდა, თავი შენობებისთვის შეეფარებინა, ამიტომ გულშემატკივრები თამაშის დაწყების შემდეგაც ემატებოდნენ სტადიონს.

მოედანზე ჩვენს გუნდს მისი კაპიტანი გურამ კაშია შემოუძღვა (აქვე უნდა მივულოცოთ მას ნაკრების შემადგენლობაში საიუბილეო - მესამე თამაში), კარს კი მერაბ მარდავიცი იცავდა. აქვე უნდა ვთქვათ, რომ მან რამდენჯერმე გადაარჩინა ჩვენი ნაკრები აშკარა გოლს. პირველი ტაიმის რამდენიმე წუთს სა-

ნაკრები აშკარა გოლს. პირველი ტაიმის რამდენიმე წუთს სამარდავიცი იცავდა. აქვე უნდა ვთქვათ, რომ მან რამდენჯერმე გადაარჩინა ჩვენი ნაკრები აშკარა გოლს.

ქართველოს ნაკრებს თამაში არ გამოუვიდა და გოლიც მივიღეთ ნორვეგიელებისგან, რომელიც სორლოთმა მე-15 წუთზე გაიტანა. გუნდები შესვენებაზე ამ ანგარიშით გავიდნენ. მეორე ტაიმში საქართველო გაცილებით უკეთ გამოიყურებოდა. ბურთი ჩვენს ფეხბურთელებთან მეტ დროს „ატარებდა“ და, რა თქმა უნდა, საგოლე მომენტებიც შეიქმნა. 61-ე წუთზე გიორგი მიქაუტაძემ ანგარიში გაათანაბრა და გულშემატკივრები გაახარა. ეს საბოლოო ანგარიში აღმოჩნდა, თუმცა საგოლე მომენტები ორივე გუნდმა შექმნა. მეორე ტაიმში შემოსულმა ფეხბურთელებმა კარგად ითამაშეს, გოროლეიშვილისთვის კი ეს პირველი სადებიუტო მატჩი იყო.

გურამ კაშიამ მატჩის შემდეგ ჟურნალისტებთან აღნიშნა, რომ პირველი 30 წუთი ვერ ითამაშეს კარგად, დაბნეულები იყვნენ და ბევრი შეცდომაც დაუშვეს, მაგრამ მეორე ტაიმში სიტუაცია გამოასწორეს, რაც ანგარიშშიც ასახა. მანვე თქვა, რომ ნაკრები შემდეგი თამაშისთვის, რომელიც ზაფხულში კვიპროსში გაიმართება, უკეთ მოემზადება. კმაყოფილი ჩანდა გოლის ავტორი გიორგი მიქაუტაძეც.

თამაშის შემდეგ საქართველოს ნაკრების ფეხბურთელებმა, ტრადიციულად, მაღლობა გადაუხადეს ჩვენს „პირატებს“ მატჩის გულშემატკივრებზე და გულშემატკივრობისთვის.

- საწყისი 20-30 წუთით კმაყოფილი არ ვარ, ბურთს ვკარგავდით, არაფერი გამოგვიდოდა. შემდეგ სქემა შევცვალე, თავდასხმელი დავამატე, რამაც ჩვენს თამაშზე გავლენა იქონია. რაკი თამაშის შემოტრიალება შეგძელით, ეს, რა თქმა უნდა, გუნდის პოტენციალზე მეტყველებს, - აღნიშნა საქართველოს ეროვნული ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ვილი სანიოლიმ მატჩის შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე.

ვაშლოვანელები ისევ პირველობენ

ცოტნე ცაბაძე 27 48 93

ხულოს მუნიციპალიტეტის სოფელ ვაშლოვანში ჩოგბურთის დიდი ყურადღება რომ ექცევა, ეს საჯარო სკოლების, ოთხი ასაკობრივი ჯგუფის მოსწავლე ვაჟებსა და გოგონათა შორის მუნიციპალიტეტის პირველობამ ცხადყო. შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 150-მდე სპორტსმენი. დაკომპლექტდა ნაკრები, რომელიც მონაწილეობას მიიღებს სხვადასხვა შეჯიბრებაში. გამოვლინდნენ ჩემპიონები და პრიზიორები ყველა ასაკობრივ ჯგუფში.

შედეგები ასე გადანაწილდა: 2012-2013-2014 წლებში დაბადებულ გოგონათა შორის პირველი ადგილი დიანა აბულაძემ დაიკავა (რუსლან მელაძის სახელობის ქვემო ვაშლოვანის საჯარო სკოლა), მეორე ადგილი - ძმაგულის საჯარო სკოლის მოსწავლე ელენე მახარაძემ, მესამე - გვანცა ართემიძემ (რუსლან მელაძის სახელობის ქვემო ვაშლოვანის საჯარო სკოლა).

ამავე ასაკის ვაჟთა შორის პირველ ადგილზე განახლების საჯარო სკოლის მოსწავლე მურად ბერიძე ვაიდა. მეორე და მესამე ადგილები ქვემო ვაშლოვანის სკოლის მოსწავლეებმა გიორგი ჭიდიტაშვილმა და ნოდარ აბულაძემ დაიკავეს.

2010-2011 წლებში დაბადებულ გოგონათა შორის პირველი ადგილი განახლების საჯარო სკოლის მოსწავლე ელისაბედ კოჩალიძეს ერგო. ვანაძეებისა და თავოს სკოლების მოსწავლეები თიკა ვანაძე და ნინო ცეცხლაძე მეორე და მესამე ადგილებს დასჯერდნენ.

ამავე ასაკის ვაჟებს შორის პირველ, მეორე და მესამე ადგილებზე თავოს, ქვემო

ვაშლოვანის სკოლების მოსწავლეები ბექა ცეცხლაძე, საბა აბულაძე და დათო ართემიძე გავიდნენ.

უფროსი ასაკის გოგონათა შორის (2007-2008 წ.წ. დაბადებულები - კადეტებში) პირველი ადგილი დიანა აბულაძემ (რუსლან მელაძის სახელობის ქვემო ვაშლოვანის საჯარო სკოლა) დაიკავა. მეორე ადგილიც მის თანასკოლელ ლანა მელაძეს ერგო, მესამე - საციხურელ ლიკა მარკოიძეს.

ვაჟთა შორის პირველი, მეორე და მესამე

ადგილები, შესაბამისად, რუსლან მელაძის სახელობის ქვემო ვაშლოვანის, განახლების საჯარო სკოლების მოსწავლეებმა დათო ბოლქვაძემ, ნიკა ართემიძემ და გიორგი ოჯახიშვილმა მოიპოვეს.

2005-2006 წლებში დაბადებულ იუნიორ გოგონებს შორის პირველი და მეორე ადგილები - რუსლან მელაძის სახელობის ქვემო ვაშლოვანის საჯარო სკოლის მოსწავლეებს ანა და ლინდა მელაძეებს, მესამე - მეკიციებელ ნანა მიქელაძეს ერგო.

